VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI POLITYKI SPOŁECZNEJ I RODZINY**
(NR 102)
z dnia 18 czerwca 2013 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 102)

18 czerwca 2013 r.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny, obradująca pod przewodnictwem posła **Sławomira Piechoty (PO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. (druk nr 1414) wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli w zakresie:

1) części budżetowej 14 – Rzecznik Praw Dziecka
– dochody i wydatki,
2) części budżetowej 31 – Praca,
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych.
3) planu finansowego Funduszu Pracy,
4) planu finansowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
5) programu wieloletniego w zakresie zadania 14.2 – „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy” (II etap),
6) środków z Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013,
7) Części budżetowej 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych,
a) dochody i wydatki,
b) dotacje celowe,
c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych.
8) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w zakresie:
poz. 30 – środki na realizację ustawy o zadośćuczynieniu rodzinom ofiar zbiorowych wystąpień wolnościowych w latach 1956-1989,
9) części budżetowej 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
– dochody i wydatki,
10) planu finansowego Funduszu Emerytalno-Rentowego KRUS,
11) planu finansowego Funduszu Prewencji i Rehabilitacji KRUS,
12) planu finansowego Funduszu Administracyjnego KRUS,
13) planu finansowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
14) środków z Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013,
15) części budżetowej 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych
– dochody i wydatki,

16) planu finansowego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wraz z planem finansowym Funduszu Rezerwy Demograficznej,
17) planu finansowego Funduszu Emerytur Pomostowych,
18) planu finansowego państwowej osoby prawnej – Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
19) części budżetowej 63 – Rodzina,
a) dochody i wydatki,
b) dotacje celowe,
c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
20) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w zakresie:
– poz. 28 – środki na finansowanie lub dofinansowanie zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
21) programu wieloletniego w zakresie zadania 13.1 – „Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie",
22) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem w zakresie działów:
a) 852 – Pomoc społeczna,
– dochody i wydatki,
– dotacje celowe,
b) 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej
– dochody i wydatki,
– dotacje celowe,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych.
23) Części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w zakresie:
poz. 6 – program poakcesyjnego wsparcia obszarów wiejskich,
poz. 25 – dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej,
poz. 27 – środki na realizację programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania",
poz. 34 – środki na uzupełnienie dotacji celowych na realizację świadczeń rodzinnych (w tym na wypłatę świadczenia pielęgnacyjnego) i świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz na opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne,
poz. 38 – środki na dofinansowanie zadań realizowanych przez zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności,
poz. 53 – środki na dofinansowanie i finansowanie zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (w tym na prowadzenie ośrodków adopcyjnych oraz finansowanie pobytu dzieci cudzoziemców w pieczy zastępczej),
poz. 58 – środki na realizację zadań wynikających z ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,
24) programu wieloletniego w zakresie zadania 13.1 „Pomoc państwa w zakresie dożywiania".
25) części budżetowej 44 – Zabezpieczenie społeczne,

a) dochody i wydatki,
b) dotacje celowe,
c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
26) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w zakresie:
– poz. 39 – Fundusz Inicjatyw Obywatelskich.

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej Sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2012 r. (druk nr 1462) w zakresie działania Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli: **Elżbieta Seredyn** podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Marek Michalak** rzecznik praw dziecka, **Jacek Szczerbiński** dyrektor Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Janusz Ciechanowski** kierownik Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych wraz ze współpracownikami, **Artur Brzóska** prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wraz ze współpracownikami, **Wojciech Skiba** prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wraz ze współpracownikami, **Zbigniew Derdziuk** prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Elżbieta Przybylska**, **Brygida Śliwka** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Otwieram posiedzenie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. Witam wszystkich państwa, szczególnie gości. Witam panią minister Seredyn, witam rzecznika praw dziecka pana Marka Michalaka i współpracowników. W porządku dzisiejszego posiedzenia mamy rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. (druk nr 1414) wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli. Jakie mamy sprawy do rozpatrzenia?

W bloku pierwszym mamy część budżetową 14 – budżet Rzecznika Praw Dziecka, w bloku drugim – Pracę, Fundusz Pracy, Plan Finansowy Funduszu Pracy, Plan Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych a także programy realizowane w ramach tego działu. Generalnie mamy rozpatrzenie sprawozdania w zakresie spraw podlegających naszej Komisji. Czy jest potrzeba, żeby je szczegółowo czytać? Jeżeli nie usłyszę takiego zgłoszenia uznam, że jest to sprawa oczywista dla uczestników posiedzenia. Czy są uwagi do propozycji porządku? Nie słyszę, zatem uznaję, że porządek posiedzenia został przyjęty. Przystępujemy do jego realizacji. Blok pierwwszy, część budżetowa 14 – Rzecznik Praw Dziecka.

Proszę pana rzecznika, Marka Michalaka, o przedstawienie istoty sprawozdania z wykonania budżetu, bowiem w formie pisemnej, elektronicznej wszyscy posłowie sprawozdanie otrzymali. Bardzo proszę panie rzeczniku.

Rzecznik praw dziecka Marek Michalak:

Panie przewodniczący i państwo posłowie, drodzy goście. W części 14 dotyczącej Rzecznika Praw Dziecka dochody w roku 2012 zrealizowano w wysokości 2,5 tys. zł, wydatki w wysokości 9668 tys. zł. Dochody zaplanowano na poziomie 2 tys., zrealizowano w wysokości 2,5 tj. o 500 zł więcej niż planowano, co wynika z korekty nadpłaconych składek z tytułu ubezpieczeń emerytalno-rentowych. Plan wydatków uchwalony ustawą budżetową, to kwota 9856 tys. zł. Plan ten wykonano w 98%. Niewykonanie wydatków w 100% było spowodowane decyzją Ministerstwa Finansów, która uniemożliwiała opłacenie w grudniu 2012 r. pochodnych od wynagrodzeń za grudzień 2012 r.

W wydatkach bieżących, na które składają się wydatki osobowe i rzeczowe, zrealizowano wydatki osobowe w 96% z tego samego powodu, który przed chwilą był podany. Wydatki rzeczowe zrealizowano w 100% planu, były one wyższe w porównaniu do 2011 r. o kwotę 972 tys. Przeznaczono je na działalność ustawową rzecznika.

Wydatki majątkowe zrealizowane także w 100%, tj. kwota 330 tys. zł, które zostały zrealizowane. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Proszę o koreferat panią poseł Magdalenę Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Nie będę powtarzać liczb, o których mówił przed chwilką pan minister Marek Michalak. Bardzo dokładne sprawozdanie mamy w naszym druku.

Powiem, że omawianie wykonania budżetu przez urząd Rzecznika Praw Dziecka zbiegło się w czasie, praktycznie rzecz biorąc, z omawianiem działalności Rzecznika Praw Dziecka w roku 2011. Ważne informacje, ponieważ urząd rzecznika podejmując w ramach swoich kompetencji i obowiązków tysiące już dzisiaj, można powiedzieć, zarówno interwencji jak i kontroli, włączania się w sprawy, w których rzecznik reprezentuje interes dziecka, wykonuje te wszystkie czynności w pięćdziesięcioośmioosobowym zespole, dysponując na tę działalność kwotą w wysokości 9856 tys. zł. Chcę powiedzieć, że ta działalność związana z tym budżetem wymaga jednego słowa: „tak". Akceptujemy to wykonanie, gratulujemy takiej działalności i pewnie wielu z nas marzyłoby o takiej skuteczności przy tak niewielkich nakładach z budżetu państwa. Bardzo dziękujemy panu rzecznikowi i całemu jego zespołowi za to wykonanie.

Wnoszę o przyjęcie i pozytywną opinię wykonania budżetu przez Rzecznika Praw Dziecka. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli. Bardzo proszę, pan dyrektor.

Dyrektor Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli Jacek Szczerbiński:

Panie przewodniczący, wysoka Komisjo. Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w części 14 ze względu na racjonalne i prawidłowe zaplanowanie wydatków, gospodarne ich zrealizowanie oraz rzetelne sporządzenie sprawozdań finansowych we wszystkich ich aspektach. Zarówno księgi rachunkowe jak i sprawozdania są prowadzone w sposób prawidłowy a nadzór i kontrola wewnętrzna jest wykonywana zgodnie z przepisami i w pełnym zakresie.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Kto z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji? Nie widzę, zatem rozumiem, że ta informacja była wystarczająca. Czy w tej sytuacji jest sprzeciw wobec zamiaru pozytywnego zaopiniowania wykonania budżetu w części budżetowej 14 – Rzecznik Praw Dziecka? Nie słyszę sprzeciwu, zatem uznaję, iż opinia jest pozytywna. Dziękuję panu rzecznikowi.

Może minutka przerwy, żeby pan rzecznik spokojnie ze swoimi współpracownikami mógł opuścić posiedzenie.

Szanowni państwo, w kolejnym etapie rozpatrywania i opiniowania wykonania budżetu blok drugi, obejmujący punkty od 2 do 6. W pkt 2 część budżetowa 31 – Praca, pkt 3 – Plan finansowy Funduszu Pracy, pkt 4 – Plan finansowy Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, w pkt 5 – Program wieloletni w zakresie zadania 14.2 – „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy (II etap)" oraz w pkt 6 – Środki z Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013.

Bardzo proszę, pani minister Elżbieta Seredyn. Bardzo proszę panią minister znowu o istotę tych informacji, które wszyscy otrzymaliśmy w sprawozdaniach ministerstwa.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Elżbieta Seredyn:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, chcę powiedzieć, że mam przyjemność reprezentować wszystkie części budżetowe, które są w kompetencji Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Szanując państwa czas, ale także i swój, oddaję głos panu dyrektorowi Departamentu Budżetu i Finansów, który pozwoli tylko doprecyzować i zwrócić najważniejszą uwagę na kwestie, które zostały zawarte w bardzo szczegółowym

sprawozdaniu, które państwo otrzymaliście. Tak, że przekazuję głos panu dyrektorowi Piotrowi Śliwonikowi.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Biura Budżetu i Finansów MPiPS Piotr Śliwonik:

Szanowny panie przewodniczący, wysoka Komisjo, szanowni państwo. Tak, jak już pani minister wspomniała, ograniczę się do najważniejszych elementów porządku obrad, punktów od 2 do 6.

W zakresie pkt 2 dotyczącego części budżetowej 31 – Praca, chciałbym poinformować, że dochody w tej części zostały zaplanowane w wysokości 58.992 tys. zł, natomiast ich realizacja wyniosła 48.635 tys. zł. Podstawowym źródłem dochodów w tej części były wpływy osiągane przez ochotnicze hufce pracy z tytułu prowadzonej działalności a także dochody uzyskane z tytułu przyjętych zadań, które do 2010 r. były realizowane przez gospodarstwa pomocnicze.

Jeżeli chodzi o wydatki w tej części, wynosiły one 379.084 tys. Dokonane w ciągu roku zwiększenia wynikające z uruchomienia środków z rezerw celowych spowodowały zmiany planu wydatków do poziomu 450.238 tys. zł. Zrealizowane wydatki w tej części wyniosły 428.629 tys. zł. Wydatki te służyły sfinansowaniu zadań w zakresie zwiększania zatrudnienia i ograniczania bezrobocia, kształtowania stosunków i warunków pracy, spraw dotyczących wynagrodzeń i świadczeń pracowniczych oraz kosztów funkcjonowania urzędu ministra i jednostek podległych ministrowi właściwemu do spraw pracy realizujących powyższe zadania. Dominującą pozycję w wydatkach tej części stanowiły środki na funkcjonowanie ochotniczych hufców pracy – w wysokości 209.000 tys. zł. Pozostałe wydatki, które zostały zrealizowane z tej części służyły współfinansowaniu projektów z udziałem środków Unii Europejskiej w kwocie 114.000 tys. zł, funkcjonowaniu i utrzymaniu urzędu ministra w wysokości 63.000 tys. zł, realizacji Programu wieloletniego pod nazwą „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy" w wysokości 22.000 tys. zł i pozostałych zadań, m.in. takich, jak funkcjonowanie Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, funkcjonowanie zakładu wydawniczo-poligraficznego, funkcjonowanie Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog" oraz Głównej Biblioteki Pracy i Zabezpieczenia Społecznego.

Kwota wykonanych wynagrodzeń w tej części na koniec 2012 r. wyniosła 166.725 tys. zł. Wynagrodzenie osobowe (tutaj jest taka informacja) wzrosła w stosunku do 2011 r. w związku z przejęciem zadań przez ministra pracy związanych z obsługą Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. To tyle, jeżeli chodzi o pkt 2.

Punkt 3 dotyczy wykonania planu finansowego Funduszu Pracy. Stan Funduszu Pracy na początek 2012 r. wyniósł 5.732. 245 tys. zł. Według ustawy budżetowej zaplanowano przychody w wysokości 10.670.826 tys. zł.W trakcie roku plan przychodów został zwiększony do kwoty 11.627.826 tys. zł, natomiast realizacja przychodów wyniosła 11.233. 648 tys. zł.

Jeżeli chodzi o źródła przychodów, pochodziły one w przeważającej części z wpływu z obowiązkowej składki, która wyniosła 9.196.000 tys. zł i pozostałych przychodów, które zamknęły się kwotą 1.391.000 tys. zl.W ramach tej kwoty największą pozycję stanowi zwrot niewykorzystanych środków w wysokości 952.000 tys. zł przekazanych w 2009 r. do Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na podstawie ustawy z dnia 1 lipca 2009 r. o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców. Myślę, że warto tutaj jeszcze wspomnieć o również istotnej pozycji przychodów, którą stanowiły środki z budżetu Unii Europejskiej, które wyniosły 645.000 tys. zł.

I teraz, przechodząc do wydatków Funduszu Pracy. Według ustawy budżetowej zaplanowano wydatki w wysokości 8.862.000 tys. zł. W trakcie roku wydatki te zostały zwiększone do kwoty 9.819.000 tys., zł, natomiast wykonanie wydatków przez Fundusz zostało zrealizowane w wysokości 9.633.000 tys. zł.

I teraz może parę słów na temat pozycji po stronie wydatkowej. W 2012 r. największą część środków przeznaczono na zasiłki i świadczenia dla bezrobotnych, wydatkując na ten cel 5.324.000 tys. zł. Kolejną pozycję stanowiły środki przeznaczone na aktywne

formy przeciwdziałania bezrobociu w wysokości 3.874.000 tys. zł. Zrealizowano ponadto jeszcze zadania, które się mieszczą w pozostałych wydatkach w kwocie 434.000 tys. zł. Stan Funduszu na koniec 2012 r. wyniósł 7.332.000 tys. zł.

Jeżeli chodzi o pkt 4 – wykonanie Planu finansowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, stan tego funduszu na początku roku 2012 wyniósł 4.779.000 tys. zł. Plan przychodów według ustawy budżetowej wynosił 459.000 tys. zł, natomiast osiągnięte przychody wyniosły 600.000 tys. zł. Główne źródła przychodów to przede wszystkim składka od pracodawców w kwocie 375.000 tys. zł i pozostałe przychody w wysokości 224.000 tys. zł, na które składają się odsetki bankowe, odsetki od naliczonych wierzytelności i pozostałe przychody, przede wszystkim z tytułu najmu pomieszczeń.

Jeżeli chodzi o plan wydatków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, według ustawy budżetowej wynosił on 252.000 tys. zł, następnie w trakcie roku 2012 został zwiększony do kwoty 1.204.000 tys. zł. Wydatki Funduszu zrealizowano w kwocie 1.077.000 tys. zł i były one przeznaczone przede wszystkim na zwrot kwoty 952.000 tys. zł, do Funduszu Pracy, które obejmowały niewykorzystane środki na wypłatę świadczeń, o których mowa w ustawie z dnia 1 lipca 2009 r. o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców. To była w zasadzie główna pozycja. Poza tym myślę, że można wspomnieć również jeszcze o kwocie 98.000 tys. zł, które stanowią umorzenia wypłaconych wcześniej świadczeń. Stan Funduszu na koniec 2012 r. wyniósł 4.302.000 tys. zł.

Punkt 5 porządku obrad, realizacja Programu wieloletniego pod nazwą „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy (II etap)".

Podstawą realizacji programu jest uchwała Rady Ministrów Nr 154 z 2010 r. Program koordynowany jest przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, natomiast podmiotem odpowiedzialnym za jego realizację jest Państwowy Centralny Instytut Ochrony Pracy. W zeszłym roku na realizację tego programu z zakresu służb państwowych wydatkowano 22.000 tys. zł.

Punkt 6 i ostatni tego bloku posiedzenia dotyczy wykonania budżetu środków europejskich. W ustawie budżetowej na rok 2012 r. – Budżet środków europejskich, w części zarówno 31 jak i 44 ujęto środki w wysokości 827.000 tys. zł. W trakcie realizacji planu zwiększono tę kwotę do poziomu 1.254.000 tys. zł, natomiast wykonanie budżetu środków europejskich będących w dyspozycji Ministra Pracy i Polityki Społecznej stanowiła kwota 1.205.000 tys. zł. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję, panie dyrektorze. W tym punkcie zostałem zobowiązany do przedstawienia uwag do tej informacji. Wykorzystam do tego w szczególności ocenę Najwyższej Izby Kontroli, trochę uprzedzając pana dyrektora Szczerbińskiego, wykorzystując pracę wykonaną przez Najwyższą Izbę Kontroli.

Myślę, że co do części 31 – Praca, ta ocena pozytywna czyli najwyższa w skali stosowanej przez NIK, oznacza w pełni prawidłowe wykonywanie budżetu, natomiast kontrowersje budzą budżety Funduszu Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. W obu tych funduszach szczególne kontrowersje i rozbieżność ocen wynika z wysokiego stanu obu tych funduszy, zarówno na początku jak i na końcu roku. Ale trzeba zaznaczyć, że w dzisiejszym posiedzeniu oceniamy prawidłowość wykonania budżetu,czyli, na ile jest to zgodne z planem, jaki został przyjęty na ubiegły rok.

W Funduszu Pracy, zarówno ten wysoki poziom na początku roku 2012 jak i pod koniec roku 2012 był planowany w budżecie państwa. Oczywiście, z perspektywy naszej Komisji wielokrotnie postulowaliśmy uruchomienie większych środków na realizację, zwłaszcza aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, ale z drugiej strony, ważne argumenty przedstawiał minister finansów wskazując na poziom istniejącego już długu publicznego i w tym kontekście koszty obsługi tego długu publicznego. Warto zauważyć, że wzrost albo obniżenie o 1% ceny polskich obligacji oznacza dla kosztów obsługi długu publicznego wartość rzędu około 5.000.000 tys. zł. Jeżeli te polskie obligacje potaniały, czyli wiarygodność Polski w wypełnieniu zobowiązań wynikających ze sprzedaży obligacji rosła (a tak było właśnie w ubiegłym roku), oznacza to, że można było zaoszczędzić

na kosztach obsługi długu publicznego kwotę rzędu 5.000.000 tys. zł. Tu jest oczywiście trochę taki mechanizm zamkniętego koła, bo gdyby wydawać pieniądze, które były w różnych funduszach, oznaczać by to mogło wzrost tego długu, wzrost kosztów a zatem też wzrost obciążeń, co mogłoby negatywnie wpłynąć na funkcjonowanie gospodarki a tym samym również na sytuację na rynku pracy. A zatem ocena NIK całkowicie pozytywna przy Funduszu Pracy.

Natomiast przy Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, tak jak już wspomniał pan dyrektor, występują szczególne rozbieżności w ocenie. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczą w szczególności właśnie niewłaściwego zaplanowania wydatków na realizację zadań z zakresu łagodzenia skutków kryzysu ekonomicznego. O to były też spory, gdy przyjmowaliśmy tamte regulacje – na ile one wprowadzają zbyt wysokie wymagania a na ile ich zaniżenie oznacza zaburzenie konkurencji w gospodarce? I tu można powiedzieć, że ta niewielka liczba podmiotów, które skorzystały z pomocy i zarezerwowanych na to środków mogą wskazywać, że te kryteria może były jednak zbyt wygórowane. Ale, oczywiście, trudno ocenić to obiektywnie i w sposób niedający się zakwestionować, na ile ten skutek byłby inny, gdyby te kryteria były niższe. Na ile te wahania w zatrudnieniu, w zleceniach, w zamówieniach można było ustawić na niższym poziomie. A zatem, tak jak przy Funduszu Pracy opinia Najwyższej Izby Kontroli jest pozytywna, tak przy Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych ta ocena jest obniżona a zatem jest pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Myślę, że to są te najistotniejsze kwestie dotyczące oceny wykonania budżetu w tej części i dlatego też rekomenduję pozytywną opinię dla punktów od 2 do 6.

Otwieram dyskusję. Kto z państwa chciałby zabrać głos? Bardzo proszę, pani poseł Maria Zuba, bardzo proszę.

Poseł Maria Zuba (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie. Mam pytanie do pani minister i dotyczy ono Funduszu Pracy.

Tak jak podkreślił tutaj pan przewodniczący, stan początkowy Funduszu Pracy z prawie 5.400.000 tys. zł z 1 stycznia 2012 r., w ciągu roku wzrósł do wartości 7.174.000 tys. zł. Jednocześnie w tym samym okresie bezrobocie wzrosło o 154,1 tys. osób. Moje pytanie brzmi: czy fakt, że wzrasta stan Funduszu Pracy na koniec roku wynika z tego, że rynek nie może wchłonąć więcej środków finansowych? Czy to jest polityka, którą państwo sobie już kolejny rok przyjęliście i realizujecie? Czym państwo uzasadniacie, czym rząd uzasadnia taką sytuację na rynku pracy, że kiedy wzrasta w lawinowy sposób bezrobocie państwo czynicie sobie skarbonkę z Funduszu Pracy? Proszę o szczegółową informację na ten temat. I jednocześnie bardzo proszę o informację na temat niskiego stopnia realizacji zaległości, tam jest chyba 77,5%. Z czego to wynika i czym państwo uzasadniacie właśnie taką sytuację w Funduszu Pracy? Jednocześnie proszę o informację, skąd są niewykorzystane środki na refundację składek na ubezpieczenia dla zwalnianych rolników? Czy to wynika z przeszacowania tych środków po stronie planu, czy z innych uwarunkowań? I kolejne pytanie: skąd tak niskie wykonanie środków unijnych – poz. 3 w części b? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Kto z państwa jeszcze chciałby zabrać głos w dyskusji? To może jeszcze tylko chciałbym, dołączając bardziej do dyskusji niż do mojego wcześniejszego wystąpienia, zwrócić uwagę, że ubiegłoroczne wpływy Funduszu, które w głównym stopniu pochodziły ze składek, zostały w całości a nawet w kwocie przekraczającej te wpływy na bieżąco kierowane na rynek pracy. Albowiem wpływy wyniosły 9.196.500 tys. zł a wydatki wyniosły 9.633.000 tys. zł czyli o ponad 430.000 tys. zł więcej niż te wpływy.

Ale rozumiem, że jest to pytanie, bardzo proszę... Przepraszam, panie dyrektorze, troszkę jeszcze chyba nie weszliśmy w ten twardy rytm. Bardzo proszę, pan dyrektor Szczerbiński, bardzo proszę.

Dyrektor NIK Jacek Szczerbiński:

Panie przewodniczący, wysoka Komisjo. Oczywiście, zostałem już wyręczony w znacznej części przez pana przewodniczącego, który przedstawił szczegółowo naszą opinię dotyczącą wykonania budżetu w części 31 i funduszy.

Dorzucając jednak jeszcze parę słów do tego, co pan przewodniczący powiedział, należałoby wspomnieć, że stan funduszy, zarówno Funduszu Pracy jak i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych rozpatrywaliśmy pod kątem realizowanych wydatków. Jeśli realizowane wydatki wyniosły 9.600.000 tys. zł w Funduszu Pracy a stan funduszu na koniec roku wyniósł 7.300.000 tys. zł, to rzeczywiście należy zadać pytanie o racjonalność planowania. To jest to pytanie, o którym pan przewodniczący mówił, dotyczące planowania stanu Funduszu. Inaczej, rzeczywiście, ma się wrażenie, że robi się coś w rodzaju ukrytej rezerwy celowej. Wiemy, że jest to związane z konsolidacją finansów publicznych i jest to świadoma polityka, natomiast ona powinna mieć jakieś racjonalne przesłanki, ponieważ zachowywanie tak wielkiej kwoty pieniędzy w stosunku do planowanych wydatków w konkretnej kwocie rzeczywiście zaczyna budzić wątpliwości na poziomie planowania. Praktycznie na początku roku mamy kwotę, która pokryje zaplanowane wydatki a w przypadku Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wydatki wynoszą 1.000.000 tys. zł a stan funduszu wynosi 4.300.000 tys. zł. I to jest sugestia zarówno w stosunku do ministra jak i do wysokiej Komisji, aby na etapie planowania środków funduszy przyglądać się temu zjawisku.

Druga wreszcie kwestia, którą chciałbym ewentualnie rozszerzyć, to jest kwestia nieprawidłowości związanej z Funduszem Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Jej przyczyną był zwrot na rzecz Funduszu Pracy środków związanych z realizacją zadań z zakresu łagodzenia kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców. Ta ustawa była specjalną ustawą przewidzianą na trzy lata. Został przekazany 1.000.000 tys. zł przez Fundusz Pracy dla Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i jak widzę, zwrócono 950.000 tys. zł. Zaznaczyliśmy w informacji, że kwota odsetek uzyskanych z lokaty tych pieniędzy była wyższa niż pomoc udzielona przedsiębiorcom. To budzi pewne wątpliwości. Jako sugestię dla wysokiej Komisji Najwyższa Izba Kontroli przedstawiła w informacji takie stwierdzenie, żeby na przyszłość przy tego rodzaju ustawach również rozważyć kwestię zasadności przepisywania właściciela odsetek, bo w tym wypadku to właścicielem odsetek, zdaniem NIK, powinien być Fundusz Pracy a nie Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, który nie wydał pieniędzy i zarobił na odsetkach, zwracając 950.000 tys. zł. A nieprawidłowość polegała tak naprawdę na zwróceniu odsetek bez tych środków, pomimo że wynikających z przepisów ustawowych, czyli dokonania wydatków bez właściwego upoważnienia Ministra Finansów i zgody Komisji Finansów Publicznych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję panu dyrektorowi. Czy ktoś z państwa jeszcze chciałby zabrać głos w dyskusji? Nie widzę. Zatem bardzo proszę panią minister, pana dyrektora o odniesienie się do uwag pani poseł Marii Zuby i do uwag pana dyrektora Szczerbińskiego.

Podsekretarz stanu w MPiPS Elżbieta Seredyn:

Panie przewodniczący, pozwolę sobie oddać głos panu dyrektorowi Ireneuszowi Piętakiewiczowi, który będzie odpowiadał na szczegółowe pytania w tej części budżetowej.

Poseł Maria Zuba (PiS):

Ale przepraszam bardzo, bardzo proszę, aby to była odpowiedź pani minister, ponieważ to dotyczy polityki tego rządu w zakresie rynku pracy. To nie są cyfry, ja nie pytam o cyfry, bo w sprawozdaniu otrzymaliśmy cyfry. Natomiast proszę o uzasadnienie tego stanu, którego przez drugi rok z kolei jesteśmy świadkami.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Przepraszam bardzo pani poseł, oceniamy wykonanie budżetu. Ten spór o sposób...

Poseł Maria Zuba (PiS):

Oczywiście...

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

…ale proszę pozwolić, oceniamy wykonanie budżetu. Te liczby, jeśli chodzi o Fundusz Pracy, były zapisane w budżecie. Zatem budżet jest wykonywany. I my oceniamy tylko, czy on został rzeczywiście rzetelnie wykonany i rozliczony. I to również potwierdza przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli a więc to nie jest kwestia w tej chwili dyskusji politycznej. Jest to kwestia czy prawidłowo wykonano plan finansowy budżetu państwa, pani poseł.

Proszę bardzo, proszę.

Poseł Maria Zuba (PiS):

Panie przewodniczący, jestem posłem nie pierwszą kadencję i mam świadomość tej sytuacji. Niemniej jednak uwzględniając fakt, o którym mówię, że od kilku lat doświadczamy tej samej sytuacji, że Fundusz Pracy jest traktowany przez obecny rząd jak skarbonka i za moment będziemy planować kolejny budżet na rok 2014, korzystając z obecności pani minister przy tak ważnej debacie chcę usłyszeć stanowisko rządu w tej sprawie.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję, pani poseł. Trzymamy się porządku czyli wykonania budżetu i myślę, że pan dyrektor jest w pełni uprawniony, jeżeli jest upoważniony przez panią minister, żeby udzielać odpowiedzi. Natomiast spór ten, tak jak pani mówi, ten spór polityczny o to, jak rozdysponowywany jest Fundusz Pracy, to jest spór przy uchwalaniu budżetu. Dzisiaj jest wykonanie budżetu. Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Funduszy MPiPS Ireneusz Piętakiewicz:

Szanowni państwo. Jeżeli chodzi o wydatki Funduszu Pracy w 2012 r., to chciałbym zauważyć, że oczywiście minister pracy w roku 2011 planując budżet na rok 2012 przewidywał wyższe wydatki, natomiast na etapie prac nad budżetem te wydatki przybrały rozmiar taki, jaki został zapisany w planie finansowym Funduszu Pracy.

Jeżeli chodzi o kwestię związku między sytuacją na rynku pracy a wydatkami, to chciałbym stwierdzić, że w 2012 r. minister pracy wystąpił z wnioskiem do ministra finansów o zwiększenie wydatków i uzyskał zgodę na takie zwiększenie o 500.000 tys. zł i te 500.000 tys. zł zostało wydatkowane w pełni z dużą efektywnością przez powiatowe urzędy pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu. Tak, że były podejmowane w tym kierunku działania w celu zwiększenia tych wydatków w trakcie roku czyli w celu dokonania interwencji na krajowym rynku pracy.

Jeżeli chodzi o składki dla zwalnianych rolników, to chciałbym zauważyć, że środki Funduszu Pracy przekazywane są do samorządów na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie podziału tych środków algorytmem i w związku z tym one są dzielone na województwa. Marszałkowie dzielą je na poszczególne powiaty, natomiast starostowie w pełni dysponują tymi środkami i wydatkują na takie formy aktywizacji, które dotyczą lokalnego rynku pracy. I w związku z tym należy wnioskować, że w stosunku do zaplanowanych nie było takich potrzeb.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Poddam pod głosowanie zaopiniowanie... Proszę bardzo, pani poseł Zuba.

Poseł Maria Zuba (PiS):

Wobec tego jeszcze proszę panią minister o konkretną odpowiedź, czy środki zabezpieczone w Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu pokryły wszystkie zapotrzebowania w roku 2012?

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Wiemy, pani poseł, że ze strony ministerstwa pracy były zgłaszane większe potrzeby. Niestety, tylko w tym zakresie, o jakim już wspomniał pan dyrektor, zwiększono te wydatki o kwotę 500.000 tys. zł, natomiast minister pracy występował o dodatkowe większe środki. Zatem, bez wątpienia, też jestem przekonany, że gdyby uruchomiono większe środki z tego funduszu, one również mogłyby być wydatkowane. I pewnie wydatkowane z pożytkiem dla spraw, o których rozmawiamy.

Szanowni państwo, poddam pod głosowanie punkty od 2 do 6, bowiem w tych kwestiach były istotne rozbieżności i musimy je rozstrzygnąć w głosowaniu.

Słucham? Jeszcze pan przewodniczący Janusz Śniadek.

Poseł Janusz Śniadek (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Szanowni państwo. Mam świadomość, że zabieram głos w tej chwili tak naprawdę do protokołu, ale chcę go mimo wszystko zabrać.

W pełni zgadzam się z wątpliwościami i niepokojem pani poseł Zuby, ponieważ realizacja budżetu to nie jest tylko realizacja słupków. Te pieniądze, ogromne środki budżetowe niekiedy są wydane w określonych celach i jeśli przy ocenie realizacji tego budżetu zabraknie nawet słowa refleksji na temat realizacji celów, po co te pieniądze są wydawane, to ta nasza praca jest tylko formalnym odbębnieniem pewnego obowiązku ustawowego, natomiast pytanie, czy poprawnym? I później dyskusja nad uchwalaniem nowego budżetu będzie o tyle uboższa, że będzie pozbawiona pewnych wniosków, które powinny dzisiaj w trakcie naszej dyskusji się pojawić.

Apeluję, żeby tego typu wątpliwości czy pytania, jakie zgłosiła pani poseł Zuba, spotykały się jednak choćby z minimalną reakcją ze strony ministerstwa i jakimś słowem komentarza. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Poddaję pod głosowanie pkt 2, część budżetowa – Praca.

Kto z posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem budżetu w tej części? Dziękuję. Kto jest przeciw pozytywnej opinii w tym punkcie? Dziękuję. Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Proszę o podanie wyniku.

Sekretarz Komisji Elżbieta Przybylska:

12 głosów za, 4 głosy przeciw, 1 osoba się wstrzymała.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. 12 osób było za pozytywną opinią, 4 osoby przeciw, 1 osoba wstrzymała się od głosu, zatem opinia do tej części pozytywna.

Plan finansowy Funduszu Pracy.

Kto z posłów jest za pozytywną opinią z wykonania budżetu w zakresie Funduszu Pracy? Bardzo proszę o liczenie głosów. Dziękuję. Kto jest przeciwny pozytywnej opinii? Dziękuję. Kto wstrzymał się od głosu? Nie widzę. Proszę o podanie wyniku.

Sekretarz Komisji Elżbieta Przybylska:

12 głosów za, 5 przeciw, nikt się nie wstrzymał.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję, 12 głosów było za pozytywną opinią, 5 przeciw, nikt się nie wstrzymał, zatem opiniujemy pozytywnie.

Punkt 4 – Plan finansowy Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Kto jest za pozytywną opinią? Dziękuję. Kto jest przeciwny pozytywnej opinii? Dziękuję. Czy ktoś wstrzymał się od głosu? Nie widzę. Proszę o podanie wyniku.

Sekretarz Komisji Elżbieta Przybylska:

12 za, 5 przeciw, nikt się nie wstrzymał.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. 12 osób było za pozytywną opinią, 5 przeciw, nikt się nie wstrzymał, zatem pozytywnie opiniujemy wykonanie planu finansowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Punkt 5 – Program wieloletni w zakresie zadania 14, 2 „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy”. Czy jest sprzeciw wobec zamiaru pozytywnej opinii w zakresie tego punktu? Sprzeciwu nie widzę, zatem uznaję, że w tym zakresie jest pozytywna opinia.

I punkt 6 – Środki z Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Czy w tym zakresie jest sprzeciw wobec zamiaru...? Jest sprzeciw, zatem poddaję pod głosowanie punkt 6.

Kto z posłów jest za pozytywną opinią w zakresie wykonania budżetu w tym punkcie? Dziękuję. Kto z państwa jest przeciw? Dziękuję. Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Proszę o podanie wyniku.

Sekretarz Komisji Elżbieta Przybylska:

12 za, 4 przeciw, 1 osoba się wstrzymała.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Zatem przy 12 głosach za pozytywną opinią, 4 głosach przeciwnych i 1 głosie wstrzymującym się przyjęliśmy pozytywną opinię w zakresie punktu 6 czyli wykonania budżetu w zakresie środków z Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Szanowni państwo, w związku z tym, że nie dotarł do nas jeszcze pan poseł Tadeusz Tomaszewski proponuję, abyśmy obecnie rozpatrzyli wykonanie budżetu w bloku czwartym czyli część budżetowa 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, pkt 10 część budżetowa 83 – Rezerwy celowe w zakresie poz. 30. Czy jest zgoda na taką zmianę kolejności rozpatrywania? Jest. Nie słyszę sprzeciwu, zatem uznaję, że jest akceptacja. Bardzo proszę przedstawicieli Urzędu do Spraw Kombatantów. Tak, bardzo proszę o przedstawienie.

Dyrektor generalny Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Andrzej Bida:

Dzień dobry. Andrzej Bida, dyrektor generalny.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Panie dyrektorze, ale tak myślę, że ten urząd musi donośnym głosem przemawiać. Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Ggralny UdSKiOR Andrzej Bida:

Może na początek przedstawię sytuację naszych podopiecznych. Ogółem jest to ponad czterysta sześćdziesiąt tysięcy osób. W stosunku do ubiegłego roku ubyło ponad czterdzieści tysięcy osób, to jest 8%. Wśród tych osób kombatanci stanowią siedemdziesiąt cztery tysiące osób, mówię o stanie na koniec grudnia ubiegłego roku. Ofiary represji – siedemdziesiąt tysięcy osób, wdowy i wdowcy – sto dziewięćdziesiąt tysięcy tys. osób, robotnicy przymusowi – sto osiemnaście tysięcy osób.

Przechodząc do wykonania budżetu zacznę od dochodów. W skrócie państwo wszystko macie w dokumentach. Dochody urzędu zostały zaplanowane w kwocie 34 tys. zł. Wykonanie wyniosło 29 tys. zł, co stanowi 85,7% w stosunku do planu. Niewykonanie zaplanowanych dochodów nastąpiło z powodu zmniejszenia liczby prenumeratorów biuletynu „Kombatant". Tutaj plan zakładał trzydzieści trzy tysiące osób, wykonanie było dużo mniejsze.

Wydatki urzędu, zgodnie z ustawą budżetową na rok 2012 zostały zaplanowane w wysokości 29.866 tys. zł. W trakcie roku minister finansów trzema decyzjami zwiększył wydatki urzędu o kwotę 1101 tys. zł. W wyniku tych zwiększeń budżet po zmianach wyniósł 30.967 tys. zł. Wykonanie zaś wyniosło 30.523 tys. zł i stanowiło 98,6% w stosunku do planu po zmianach.

Najważniejszymi działami w wydatkach była Administracja Publiczna. Plan w ustawie budżetowej został zapisany w wysokości 14.468 tys. zł. W trakcie roku budżetowego minister finansów dokonał jednej zmiany polegającej na zwiększeniu budżetu o kwotę 1 tys. zł. W wyniku tego zwiększenia plan po zmianach wyniósł 14.469 tys. zł, wykonanie zaś wyniosło 14.275 tys. zł, co stanowiło 98,7% w stosunku do planu po zmianach. Innym największym wydatkiem były wydatki w dziale 853 – Pozostałe zadania z zakresu polityki społecznej. Wydatki te były realizowane w Państwowym Funduszu Kombatantów, gdzie środki w ustawie budżetowej zostały zapisane w wysokości 14.385 tys. zł. W trakcie roku minister finansów dokonał zwiększenia budżetu w tym rozdziale o kwotę 500 tys. zł. Wykonanie wydatków zostało zrealizowane w wysokości 14.730 tys. zł, co stanowiło 99% w stosunku do planu po zmianach. Tutaj największą pozycją wśród tych wydatków była pomoc pieniężna dla kombatantów i innych osób uprawnionych. Na ten cel wydatkowano kwotę w wysokości 10.153 tys. zł. W ramach pozostałej

działalności, w ramach rozdziału 85.395 Urząd realizował zadania wynikające z zapisów ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o zadośćuczynieniu rodzinom ofiar zbiorowych wystąpień wolnościowych w latach 1956-1989. Środki budżetowe na realizację powyższej ustawy pochodziły z rezerwy celowej zapisanej w ustawie budżetowej w części 83 w poz. 30 z przeznaczeniem na wypłaty świadczenia pieniężnego rodzinom ofiar, po 50 tys. dla każdego beneficjenta. Tu minister finansów, na wniosek kierownika urzędu, podjął decyzję o uruchomieniu środków z rezerwy celowej zwiększając wydatki o kwotę 600 tys. zł. Wykonanie wypłaconych świadczeń pieniężnych dla beneficjentów wyniosło 550 tys. zł, co stanowiło 91,7% w stosunku do planu.

I to główne pozycje z wykonania budżetu. Dziękuję, proszę o pytania.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję, panie dyrektorze. Również w tej części, w bloku piątym, przypadł mi obowiązek przedstawienia koreferatu. Tu także chciałbym w pełni wykorzystać ocenę przedstawioną przez Najwyższą Izbę Kontroli, która pozytywnie oceniła wykonanie budżetu w części 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. Tu pan dyrektor Szczerbiński pewnie doda te powody, dla których ta ocena jest jednoznacznie pozytywna.

Tak jak tu mówił już pan dyrektor generalny, jest to budżet składający się z dwóch zasadniczych obszarów, czyli kosztów funkcjonowania urzędu i kosztów pomocy dla osób, którymi się zajmuje urząd do spraw kombatantów. Jest to stosunkowo nie za wielka instytucja, ale instytucja ważna dla funkcjonowania obszaru polityki społecznej i wsparcia dla osób szczególnie zasłużonych dla naszego kraju. Taką jedyną uwagę i moją pewną wątpliwość wzbudziła kwestia – z jednej strony – zmniejszonego zatrudnienia, z drugiej strony – zwiększonych wydatków na wynagrodzenia. Gdybyście państwo mogli również do tego się odnieść. Natomiast, tak jak wielokrotnie też tu rozmawialiśmy przy takich dyskusjach o systemie wsparcia, chciałbym też spytać, na ile w państwa ocenie te środki przeznaczone na owe specjalne zapomogi są niewystarczające. Na ile w państwa ocenie, w państwa badaniach, w państwa wiedzy o sytuacji tego środowiska trzeba by te środki zwiększyć, żeby one były wystarczające na te potrzeby tak precyzyjnie zidentyfikowane? Chciałbym także spytać, na ile w wykonywaniu zadań urząd jest wspierany przez organizacje kombatanckie, więc na ile pewne zadania również urząd realizuje z pomocą organizacji zrzeszających kombatantów i osoby, które były represjonowane. Mam na myśli takie organizacje jak Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej czy Związek Sybiraków?

To tyle moich uwag. Bardzo proszę pana dyrektora Szczerbińskiego o przedstawienie stanowiska Najwyższej Izby Kontroli.

Dyrektor departamentu NIK Jacek Szczerbiński:

Panie przewodniczący, wysoka Komisjo. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie budżetu w części 54. Przedmiotem kontroli NIK jest planowanie i realizacja dochodów budżetowych, realizacja wydatków budżetowych kontrolowana pod kątem czterech kryteriów ustawowych, którymi posługuje się Najwyższa Izba Kontroli. Wreszcie sprawdzenie rzetelności sprawozdawczości budżetowej czyli zgodności z księgami rachunkowymi oraz prowadzenie prawidłowej, w założeniu, kontroli wewnętrznej przez podmiot, który kontrolujemy. We wszystkich aspektach Najwyższa Izba Kontroli nie stwierdziła nieprawidłowości, zatem ocena, którą mogliśmy wystawić, była pozytywna.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Kto z państwa chciałby zabrać głos? Bardzo proszę, pani poseł Zuba.

Poseł Maria Zuba (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni goście. Rzeczywiście, chcę podkreślić, że ten budżet, który w ostatnim roku 2012 był realizowany przez urząd jest bardzo niski i tutaj z roku na rok, trzeba powiedzieć, że tych środków w budżecie na tę działalność jest mniej. Ale kierownictwo urzędu zawsze deklaruje przy pracach nad nowym budżetem, że te środki wystarczą i to się potwierdza. Natomiast w wydatkach mamy również wydatki związane z kosztami podróży służbowych, zarówno krajowych jak i zagranicznych i one w 2012 r. znacznie wzrosły. Można znaleźć uzasadnienie w ilości różnych uroczystości, które miały miejsce a które zostały uwypuklone w spra-

wozdaniu po raz pierwszy w sposób tak bardzo szczegółowy, za co serdecznie dziękuję. Ale mam przy tej okazji pytanie, bo rozumiem, że te środki w sprawozdaniu pokazane, to są środki, które zostały wykorzystane na podróże służbowe zagraniczne i krajowe przez pracowników urzędu. Natomiast przy tej okazji chciałam zapytać, z jakich środków finansowane są wyjazdy kombatantów, którzy w tych delegacjach uczestniczą? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Kto z państwa jeszcze chciałby zabrać głos w dyskusji? Nie widzę. Bardzo proszę, witamy pana ministra Janusza Ciechanowskiego. Pewnie byliśmy troszkę przed czasem ze względu na to, że jak wspomniałem, jeszcze nie dotarł do nas pan poseł Tomaszewski. Przeskoczyliśmy kolejność punktów, dlatego przepraszam pana ministra, bo to pana zmusiło do takiej szybkiej, przyspieszonej podróży, jak widzę. Ale bardzo proszę, gdyby pan zechciał się odnieść czy do tych uwag, czy też szerzej jeszcze do informacji o wykonaniu budżetu.

Kierownik UdSKiOR Janusz Ciechanowski:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, przepraszam za to spóźnienie. Mieliśmy piękną uroczystość jubileuszu stuletniego kombatanta w Ambasadzie Węgierskiej. Bardzo przepraszam.

Poproszę pana dyrektora generalnego, żeby odpowiedział na te pytania, których ja nie usłyszałem a ja pozwolę sobie ustosunkować się do tego ostatniego, zadanego przez panią poseł.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor generalny UdSKiOR Andrzej Bida:

Jeśli chodzi o środki na wynagrodzenia w urzędzie, to zgodnie z coroczną informacją szefa służby cywilnej, średnie wynagrodzenie w urzędzie kombatantów plasuje się podobnie jak wysokość wynagrodzeń w urzędach centralnych w ostatnim kwartale, więc ono nie jest wysokie. Natomiast, jeśli chodzi o środki na pomoc pieniężną kombatantów, to urząd od lat stoi na stanowisku, że ta pomoc jest niska. W tej chwili średnia kwota pomocy w ubiegłym roku wyniosła 540 zł na kombatanta. Te środki mogą być dwu-trzykrotnie wyższe, i tak jak podkreślamy, przy kwocie około 25-30.000 tys. zł mogłyby być już dzielone na gminy, na ośrodki pomocy społecznej. Przy mniejszych kwotach Urząd sam dzieli te pieniądze, ponieważ chodzi też o koszty obsługi tych kwot.

Jeśli chodzi o współpracę organizacji kombatanckich, to jest bardzo żywa. Praktycznie organizacje kombatanckie włączają się we wszystkie uroczystości współorganizowane przez urząd. Organizacje te, jako organizacje pożytku publicznego, starają się u nas o kwoty na konkretne projekty. I są to kwoty całkiem spore, bo otrzymują w granicach miliona złotych. Tak, że ze strony środowisk kombatanckich jest pełna współpraca i nie ma tutaj żadnych problemów ze strony urzędu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Pan minister, tak? I pani poseł Zuba też pytała, tak.

Kierownik UdSKiOR Janusz Ciechanowski:

Panie przewodniczący, wysoka Komisjo. Rzeczywiście, te wydatki na podróże w 2012 r. wzrosły. Wyjazdy osób, które nie są pracownikami urzędu, są finansowane ze środków na upamiętnianie tradycji walk o niepodległość. To są takie koszty, jak na przykład koszt eksploatacji samolotu rządowego, jeżeli te uroczystości odbywają się za granicą. To jest kilka razy w roku przy okrągłych rocznicach, ostatnio mieliśmy takie uroczystości w Bolonii. W niektórych przypadkach finansujemy podróże kombatantów samolotami rejsowymi. Ze statystyk wynika, że w 2012 r. było około 20% zaproszeń na różnego rodzaju uroczystości krajowe i zagraniczne związane z ruchem kombatanckim czy z upamiętnieniem tradycji walk o niepodległość. To oznacza, że w urzędzie w ciągłym ruchu jest około piętnaście osób. Są to przede wszystkim oficerowie w służbie czynnej, których mamy pięciu. Możemy pozytywnie zareagować na kilkaset zaproszeń w skali roku, tj. na ok. 20% tych, które wpływają. Oczywiście, ze strony środowisk kombatanckich

jest bardzo duży nacisk, żebyśmy byli na jak największej liczbie uroczystości, zarówno krajowych jak i zagranicznych. Staramy się temu sprostać, oczywiście z natury rzeczy wybierając uroczystości najważniejsze. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy do propozycji pozytywnego zaopiniowania wykonania budżetu w części budżetowej 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych oraz części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w zakresie poz. 30 jest sprzeciw wobec zamiaru pozytywnej opinii? Sprzeciwu nie słyszę, zatem pozytywnie opiniujemy pkt 9 i 10. Bardzo dziękuję panu ministrowi, panu dyrektorowi, pani księgowej.

Szanowni państwo, proponuję teraz przejście do bloku siódmego czyli Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. To są cztery punkty, część budżetowa 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, plan finansowy Funduszu Emerytalno-Rentowego KRUS, plan finansowy Funduszu Prewencji i Rehabilitacji KRUS oraz plan finansowy Funduszu Administracyjnego KRUS.

Bardzo proszę, pan prezes Artur Brzóska. Proszę, panie prezesie.

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Artur Brzóska:

Panie przewodniczący, panie i panowie, szanowni państwo. Wykonanie wydatków w części 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego zostało zrealizowane w kwocie 16.220.000 tys. zł. Największą pozycję wydatków w tej części stanowią wydatki w dziale 753 – obowiązkowe ubezpieczenia społeczne przeznaczone na Fundusz Emerytalno-Rentowy, Fundusz Prewencji i Rehabilitacji oraz świadczenia zlecone do wypłaty.

Koszty Funduszu Emerytalno-Rentowego wyniosły 17. 025.000 tys. zł, co stanowiło ok. 100% wykonania planu. W 2012 r. na ubezpieczenie emerytalno-rentowe płaciło składki średnio miesięcznie około półtora ubezpieczonych, natomiast świadczeń wypłacano na poziomie około milion trzysta tysięcy. Przeciętne świadczenie emerytalno-rentowe rolne wypłacone w zeszłym roku wyniosło 903 zł. W kosztach funduszu największy udział miały wypłaty emerytur i rent rolnych i stanowiły one około 94% ogólnych kosztów funduszu. Oczywiście, poza świadczeniami wynikającymi z ubezpieczenia społecznego rolników, Fundusz Emerytalno-Rentowy realizował także wydatki na składki na ubezpieczenie zdrowotne rolników wpłacane do NFZ w kwocie około 1.781.000 tys. zł.

Przychody Funduszu Prewencji i Rehabilitacji wyniosły w zeszłym roku około 34.400 tys. zł a koszty 35.255 tys. zł. W 2012 r. poddano rehabilitacji zdrowotnej w centrach rehabilitacji KRUS oraz jednostkach współpracujących czternaście tys. stu pięćdziesięciu siedmiu rolników oraz tysiąc dwieście osiemnaścioro dzieci rolników.

Przychody bieżące Funduszu Administracyjnego w 2012 r. wyniosły 603.440 tys. zł. Podstawową pozycją przychodów tego Funduszu był odpis z Funduszu Emerytalno-Rentowego i stanowił on 77,3% łącznych przychodów.

Koszty Funduszu Administracyjnego kształtowały się na poziomie 572.658 tys. zł i największą pozycją wśród nich były wynagrodzenia pracowników obejmujące wynagrodzenia osobowe i bezosobowe, i kształtowały się one na poziomie 287.212 tys. zł. Oczywiście, były tutaj jeszcze opłaty pocztowe, opłaty za usługi informatyczne i też usługi bankowe. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie pracowników Kasy w zeszłym roku wyniosło 3686 zł. Obsługę ubezpieczenia rolnego realizowało sześć tysięcy dwudziestu czterech pracowników. Zatrudnienie w stosunku do roku 2011 było niższe o około 40 etatów.

Podsumowując, wykonanie zadań w 2012 r. charakteryzowało się następującymi tendencjami: liczba świadczeniobiorców była mniejsza o około dwieście tysięcy od liczby ubezpieczonych. Składka zdrowotna do NFZ przekazywana za ubezpieczonych rolników została zrealizowana w 100%. Przeciętne zatrudnienie w KRUS zmalało o 40 etatów. Ponadto w grudniu 2011 r. przeciętne zatrudnienie osób niepełnosprawnych wyniosło 187,7 etatów, natomiast w grudniu 2012 r. już 224,8 etatów, co daje wzrost o 37,1 etatów. To doprowadziło do obniżenia wpłat na PFRON i w roku 2012 to obniżenie wyniosło około 903 tys. zł. Myślę, że to tyle.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Pan prezes jakby czytał w moich myślach, takie miałem zanotowane pytanie, ale pan prezes już był na to przygotowany.

Bardzo proszę pana posła Piotra Walkowskiego o przedstawienie stanowiska wobec informacji pana prezesa Brzóski.

Poseł Piotr Walkowski (PSL):

Panie przewodniczący, szanowni państwo. Słuchając sprawozdania pana prezesa KRUS właściwie mógłbym dodać wiele elementów, ale myślę, że to by w jakiś sposób obraz funkcjonowania KRUS i wydatkowania budżetu troszeczkę zamazało. Chyba również tutaj myślami jesteśmy z panem przewodniczącym, bo miałem wynotowaną tę kwotę 903 tys., ponieważ jak co roku przy okazji sprawozdań dokonujemy takiej wewnętrznej kontroli dotyczącej zmniejszenia kar czy też zwiększenia zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Jest to dosyć istotne w tym zakresie. Praktycznie można powiedzieć, że wszystko idzie dobrze w kierunku zmniejszania kosztów jednostkowych pod względem wydatkowania. Tylko przypomnę, że większość zadań wykonywanych przez KRUS to zadania wynikające z zobowiązań państwa, dlatego też kilkanaście świadczeń różnego typu, to świadczenia, które nadane zostały w związku z wydarzeniami sprzed 60-70 lat. One również są realizowane. Opinie czy wyniki Naczelnej Izby Kontroli także wskazują na to, że środki są wydatkowane prawidłowo.

Z tego też względu nie pozostaje mi nic innego, jak polecić rekomendację, ażebyśmy sprawozdanie przyjęli w całości. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję bardzo. Proszę pana dyrektora Szczerbińskiego o przedstawienie stanowiska Najwyższej Izby Kontroli.

Dyrektor departamentu NIK Jacek Szczerbiński:

Panie przewodniczący, państwo posłowie. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu w części 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Również pozytywnie, bez zastrzeżeń, oceniliśmy wykonanie planów finansowych Funduszu Emerytalno-Rentowego i Funduszu Administracyjnego. Jednakże Fundusz Prewencji i Rehabilitacji otrzymał ocenę obniżoną ze względu na stwierdzenie nieprawidłowości dotyczącej rozliczenia dotacji dla centrów rehabilitacji rolników oraz ośrodka szkolno-rehabilitacyjnego. Dotyczyło to kwoty 1,6% wszystkich wydatków i dlatego wpłynęło na obniżenie tej oceny. Ponadto zgłosiliśmy zastrzeżenia do przestrzegania zasad rachunkowości. Kasa niewłaściwie nanosi poprawki i korekty w dowodach księgowych w Funduszu Administracyjnym oraz w Funduszu Prewencji i Rehabilitacji. Na badanej próbie dało to kwotę 17.500 tys. zł a więc była to już kwota znacząca. Stąd też te stwierdzone nieprawidłowości miały wpływ na sformułowanie oceny.

I wreszcie ostatnia sprawa przez nas podniesiona i mająca wpływ na ocenę. W ubiegłym roku w związku z kontrolą realizacji Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich w latach 2010-2011, NIK negatywnie oceniła KRUS ze względu na niewdrożenie dwóch z trzech zaplanowanych systemów informatycznych, mimo wydatkowania praktycznie w całości środków z pożyczki Banku Światowego na ten cel. Wówczas wnioskowaliśmy o doprowadzenie do pełnej realizacji wspomnianych zadań. W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne KRUS poinformował, że dokończy te zadania w roku 2012 ze środków własnych, z Funduszu Administracyjnego. Kontrola wykonania budżetu w roku 2012 wykazała, że te zadania nadal są ni, że sześcioletnią pożyczkę z Banku Światowego przeznaczono na ten cel, nadal trzeba będzie to zadanie finansować. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Otwieram dyskusję. Kto z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji? Nie widzę zgłoszeń. Bardzo poproszę pana prezesa o odniesienie się do tych uwag, zwłaszcza pana dyrektora Szczerbińskiego. Bardzo proszę, panie prezesie.

Dyrektor departamentu NIK Jacek Szczerbiński:

Panie przewodniczący, miałbym taką prośbą, żeby do zarzutów odnośnie do PWOW odniósł się bezpośrednio zastępca prezesa nadzorujący tę kwestię.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Bardzo proszę.

Zastępca prezesa KRUS Daniel Zahorenko:

Panie przewodniczący, szanowni państwo. Nie powiem tutaj niczego odkrywczego. To, że nie zrealizowaliśmy zadań wynikających z Poakcesyjnego Programu Wspierania Obszarów Wiejskich, w dużej mierze nie wynika z winy Kasy. Na to miało wpływ szereg innych czynników, niezależnych od KRUS-u, przede wszystkim proces postępowania w realizacji zamówienia publicznego i szereg czynników, które nakładał na KRUS Bank Światowy. To na skutek wytycznych Banku Światowego należało ograniczać na przykład kary umowne do wysokości wskazanych przez Bank Światowy. To na skutek wytycznych Banku Światowego trzeba było przeprowadzać ponownie postępowanie. W końcu nie odebrano systemów w roku 2012, dlatego że zostały one wadliwie stworzone przez wykonawców. Nie możemy sobie – jako organ administracji państwowej – pozwolić na to, aby odebrać produkt niedoskonały. Tak, że szereg czynników mających wpływ na to, że PPWOW nie zakończyło się pełnym sukcesem, nie leżało po stronie Kasy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Pani poseł Zuba, bardzo proszę.

Poseł Maria Zuba (PiS):

A zatem prosimy o informację, jakie rozwiązania pan prezes przewiduje wdrożyć, żeby ten problem rozwiązać?

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Proszę.

Zastępca prezesa KRUS Daniel Zahorenko:

Dziękuję bardzo za to pytanie. Informuję, że system Archiwum, czyli drugi z kluczowych systemów PWOW będzie wdrażany od 1 lipca tego roku. Natomiast system MSS (*Management Support* System), czyli system wspomagania zarządzania, ma być wdrożony od 1 stycznia 2014 r.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Maria Zuba (PiS):

Rozumiem, że ten pierwszy już jest wykonany, tylko będzie wdrażany, tak?

Zastępca prezesa KRUS Daniel Zahorenko:

Drugi, drugi.

Poseł Maria Zuba (PiS):

Drugi. A ten kolejny będzie dopiero od stycznia. Z jakich środków były realizowane?

Zastępca prezesa KRUS Daniel Zahorenko:

One były realizowane po części ze środków Banku Światowego, natomiast w związku z tym, że pożyczka jest już zakończona, w tej chwili uzupełnienie musi następować ze środków własnych. Dlaczego od 1 stycznia? Dlatego, że MSS jest systemem z modułami finansowo-księgowymi i ich wprowadzenie w środku roku kalendarzowego jest niemożliwe. Jeżeli nastąpi ewentualne przesunięcie na skutek różnych okoliczności – mówimy o zaawansowanych systemach informatycznych, których wykonanie nie jest ani łatwe ani proste i system nie przejdzie odpowiednich testów, – być może nie będzie mógł być wdrożony. Ale plan mamy taki, że od 1 stycznia 2014 r. ten MSS zostanie wdrożony.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Nie widzę więcej zgłoszeń. Czy jest sprzeciw wobec rekomendacji przedstawionej przez pana posła Piotra Walkowskiego, aby pozytywnie zaopiniować punkty od 17 do 20, czyli część budżetową 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz plany finansowe Funduszu Emerytalno-Rentowego KRUS, Funduszu Prewencji i Rehabilitacji KRUS oraz Funduszu Administracyjnego KRUS? Czy jest sprzeciw wobec zamiaru pozytywnej opinii? Sprzeciwu nie słyszę, zatem uznaję, iż Komisja pozytywnie zaopiniowała te części budżetowe. Dziękuję bardzo przedstawicielom Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Szanowni państwo, proponuję, byśmy przeszli do następnego punktu: plan finansowy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Środki z Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Informację w tym zakresie, sprawozdanie z wykonania budżetu w 2012 r. przedstawi pan Wojciech Skiba, prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Bardzo proszę, panie prezesie.

Przepraszam, panie prezesie, może sekundka przerwy, tak organizacyjnie, żeby goście, którzy przyszli na poprzedni punkt mogli bez przeszkód opuścić posiedzenie a jednocześnie, by to nie zaburzało przedstawiania przez pana informacji. Dziękuję bardzo, proszę, panie prezesie.

Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Wojciech Skiba:

Dzień dobry. Panie przewodniczący, wysoka Komisjo, szanowni goście. W zakresie realizacji planu działania, planu finansowego PFRON za rok 2012, po stronie przychodów PFRON osiągnął łączny przychód w wysokości 4.889.356 tys. zł, czyli wykonał plan w wysokości 96,65% zaplanowanych środków.

Na kwotę tę składały się wpłaty od zakładów pracy w kwocie 3.914.720 tys. zł czyli 94,33% planu. Dotacja budżetowa w wysokości 771.561 tys. zł czyli 98,16% planu, w tym środki z Unii Europejskiej w kwocie nieco ponad 23.000 tys. oraz pozostałe przychody, niespełna 200.000 tys. zł. Kwota dotacji, tak jak co roku, składa się na art. 26a, gdzie wykonana została w 100%, oraz na zrekompensowanie gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnień podatkowych dla zakładów pracy chronionej, w kwocie nieco ponad 23.000 tys. zł. To tyle od strony przychodowej.

Jeśli chodzi o wydatki, to łączna ich suma wyniosła ponad 4.836.000 tys. zł, czyli 96, 1% zaplanowanych środków. Tutaj także struktura w odniesieniu do lat poprzednich nie uległa zmianie a więc tradycyjnie największym tytułem jest art. 26a, czyli dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych u uprawnionych pracodawców – nieco ponad 2.967.000 tys. zł. Drugi tytuł pod względem wielkości, to środki przekazywane algorytmem samorządom powiatowym oraz wojewódzkim. Tu suma wydatków zamknęła się kwotą 985.292 tys. zł. W obu tych największych tytułach wykonanie było bliskie 100%, bo przekroczyło praktycznie 99,5%, więc dokładnie tyle, ile zaplanowaliśmy. Z pozostałych tytułów warto wymienić refundację składek na ubezpieczenia społeczne dla niepełnosprawnych prowadzących działalność gospodarczą – ponad 76.000 tys. zł. Zadania zlecone organizacjom pozarządowym – 162.000 tys. zł. Realizacja działań w ramach Programu wyrównywania różnic między regionami, a więc adresowanych do tych biedniejszych samorządów, gdzie mamy wyższe bezrobocie i niższe PKB w stosunku do średniego krajowego – 54.000 tys. zł oraz oczywiście realizacja programów finansowanych ze środków unijnych, nieco ponad 37.000 tys. zł. Tutaj wykonanie jest istotnie niższe, bo przekracza tylko 41%. Wynika to głównie z czynników leżących poza Funduszem, przede wszystkim późnym zatwierdzeniem planu działania przez instytucję zarządzającą. Miało to miejsce dopiero od 24 maja, czyli po pięciu miesiącach realizacji budżetu i dopiero od czerwca mogły ruszać programy, które były przewidziane na cały rok. Kolejnym czynnikiem były pewne perturbacje w rozliczaniu i zatwierdzaniu wniosków na linii PFRON – instytucja pośrednicząca drugiego stopnia.

Kolejny blok wydatków to programy celowe. Tutaj łącznie wydatkowaliśmy blisko 148.500 tys. zł na takie programy jak „Junior”, „Wczesna pomoc dziecku niepełnospraw-

nemu" „Pegaz", „Komputer dla Homera", „Aktywny Samorząd" i zamykanie programu „Pitagoras".

Jeśli chodzi o wydatki i koszty bieżące Funduszu, to one były niższe od zakładanych, zamknęły się kwotą 339.600 tys. zł. Zrealizowaliśmy je w 88% planowanych środków. Z tego na wynagrodzenia przeznaczyliśmy 52.218 tys. zł.

Z innych istotnych informacji warto wspomnieć o tym, że stan Funduszu na koniec ubiegłego roku wyniósł blisko 700.000 tys. zł, z tego środki pieniężne ponad 597.000 tys. zł. To najwyższy stan Funduszu od wielu lat. W sytuacji spowolnienia gospodarczego, które zaczęło się odbijać na stronie przychodowej w drugiej połowie roku i ma miejsce to także w roku bieżącym, gwarantuje to bezproblemową realizację planu finansowego także w roku bieżącym.

Odnośnie do programów europejskich to dopowiem tylko, że w roku ubiegłym realizowaliśmy łącznie dwanaście programów dla różnych kategorii osób niepełnosprawnych. Były to programy dedykowane dla osób głuchoniewidomych, niewidomych, z dysfunkcją narządu ruchu, zaburzeniami psychicznymi, wsparcie dla osób z zespołami uwarunkowanymi genetycznie. Generalnie poruszaliśmy się w obszarze przyjętym w planie działania, więc koncentrowaliśmy się na najcięższych niepełnosprawnościach i niepełnosprawnościach rzadkich. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję bardzo. Proszę o przedstawienie koreferatu panią poseł Janinę Okrągły.

Poseł Janina Okrągły (PO):

Panie przewodniczący, panie prezesie, pani minister. Właściwie to szczegółową realizację planu finansowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2012 r. przedstawił pan prezes. Nie było tutaj stanowiska NIK, ale chciałabym podkreślić, że po raz trzeci kontrola NIK wypadła pozytywnie, bo pamiętam ten pierwszy raz, kiedy była taka gorąca dyskusja, że jest już znacznie lepiej.

Przychody w 2012 r. wyniosły ponad 4.889.000 tys. zł. Wykonanie planu w 96,65% było niższe wprawdzie niż zaplanowano, ale trzeba podkreślić, że przychody były wyższe o 4,5% niż w 2011 r. O głównych źródłach dochodu mówił pan prezes, ja chciałabym tylko zwrócić uwagę na jedną rzecz i od razu w związku z tym mam pytanie do pana prezesa. Składki i opłaty od pracodawców, czyli główna pozycja planu finansowego wynosiła 3.914.720 tys. zł a wykonanie według planu 94,3%. I moje pytanie brzmi: jak przedstawia się dynamika wpływów od obowiązkowych wpłat pracodawców w ciągu ostatnich trzech lat i jakie są prognozy na przyszłość, bo w zasadzie od tej pozycji zależy stan finansowy Funduszu?

Wydatki zrealizowane w 2012 r. wyniosły 4.836.306 tys. zł.Wprawdzie były niższe od zaplanowanych i powyżej 96% zrealizowanego planu, ale też trzeba podkreślić, że były wyższe od zrealizowanych w 2011 r. i to o 13%. Ważne to jest z tego powodu, że została odwrócona tendencja spadku wydatków Funduszu w kolejnych latach, mimo że nie udało się jeszcze Funduszowi osiągnąć zaplanowanych wyników.

Najważniejsze pozycje w wydatkach PFRON to dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych. W 2012 roku wyniosło 2.967.110 tys. zł czyli prawie 99% planu po zmianach i było wyższe. Tu chciałam podkreślić, też w stosunku do tego gorszego 2011 r. ten wzrost wynosił 7,3%. I chciałabym podkreślić jeszcze jedną ważną rzecz, że ten udział procentowy dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych zmniejszył się procentowo w 2012 r. do 61,4%. Natomiast w roku 2010 wynosił 65,9% a w 2011 r. był nieco mniejszy – 64,57%. Jest to tendencja pozytywna, bo większy udział środków, które Fundusz może przeznaczyć nie na zadania obligatoryjne, oznacza większe wsparcie dla innych działalności, na działalność fakultatywną, na rehabilitację społeczną i na wydatki na organizacje pozarządowe.

Ale, niestety, mimo wzrostu wydatków PFRON na dofinansowanie wynagrodzeń osób niepełnosprawnych spadła jednak w 2012 r. liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych i zarejestrowanych w Systemie Obsługi Dofinansowań (SOD). Dotyczy to szczególnie chronionego rynku pracy. I tak jak podkreśla opinia BAS, wynika to ze zmniejszenia liczby zakładów pracy chronionej i redukcji zatrudnienia na tym rynku. Wprawdzie

w istotny sposób nastąpił przyrost na otwartym rynku pracy, wzrost i liczby zatrudnionych i liczby pracodawców zatrudniających, natomiast to nie zrekompensowało spadku osób zatrudnionych.

I w związku z tym mam drugie pytanie: czy zmniejszenie liczby osób niepełnosprawnych pracujących, zarejestrowanych w SOD, faktycznie oznacza zmniejszenie liczby pracujących osób niepełnosprawnych? Jakie są przyczyny tego spadku? Jakie jest prognozowane zatrudnienie osób niepełnosprawnych na otwartym i chronionym rynku pracy i ile zakładów pracy chronionej zamknęło swą działalność w 2012 r.? Czy były analizowane przyczyny?

I jeszcze jedną sprawę chciałabym poruszyć, chodzi o realizację przez samorządy wojewódzkie i powiatowe ustawowych zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej. Samorządy realizowały wnioski zgłaszane przez zainteresowane podmioty i osoby niepełnosprawne stosownie do posiadanych środków, jednak był bardzo istotny rozziew pomiędzy środkami, jakie miały do dyspozycji samorządy a zapotrzebowaniem, jakie występowało. I tak samorządy dokonały ograniczeń w zakresie dofinansowania do robót budowlanych. To było znaczne dofinansowanie, bo zapotrzebowanie na 190.000 tys. zł, zrealizowano powyżej 30.000 tys. zł. Ograniczono też zlecenia zadań fundacjom i organizacjom pozarządowym. Także samorządy redukowały wnioski dotyczące zwrotu pracodawcom kosztów wyposażenia stanowiska pracy, przyznania środków na podjęcie działalności. Zapotrzebowanie a faktyczne środki, które miały samorządy, wahało się od 1/3 do połowy. I w związku z tym moje przedostatnie pytanie: dlaczego tak jest? Jaki jest też udział samorządów w dofinansowywaniu tych zadań, bo to są ich zadania, które są realizowane w ramach ustawy?

I jeszcze jedna rzecz, zupełnie inna. W roku 2012 realizowany był program „Aktywny samorząd", który wzbudził dosyć duże zainteresowanie. Jakie wnioski są z realizacji tego programu, ocena, perspektywy i jakie działania uznano za najbardziej efektywne? I czy on jest kontynuowany w tym roku? Czy w latach następnych też będzie kontynuowany?

I ostatnia rzecz. W wysokości ponad 58.000 tys. zrealizowano Program wyrównania różnic między regionami. Jest to też w stosunku do roku poprzedniego bardzo istotna różnica w finansowaniu, bo w 2011 r. tylko 5000 tys. zł przeznaczono na ten program, teraz 58.000 tys. zł zrealizowano. Duże zapotrzebowanie ze strony tych samorządów, które spełniają warunki i ocena działania tego programu.

I na koniec – wniosek o przyjęcie sprawozdania finansowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Pani poseł jak zawsze bardzo wnikliwie i szeroko oceniła, przeanalizowała i zasypała pytaniami pana prezesa. Bardzo proszę, pan dyrektor Szczerbiński.

Dyrektor departamentu NIK Jacek Szczerbiński:

Panie przewodniczący, wysoka Komisjo. Najwyższa Izba Kontroli z satysfakcją, co roku, zauważała poprawę funkcjonowania Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Jak pani poseł zauważyła, po raz trzeci formułujemy ocenę pozytywną wobec Funduszu. W wydatkach nie stwierdziliśmy nieprawidłowości. W przychodach nieprawidłowości występują, ale one są głównie skutkiem zaszłości, bo dotyczą odpisów aktualizacyjnych należności, które nie zawsze są dokonywane terminowo. Ze względu na wielkość budżetu ponad 4.800.000 tys. zł kwota ponad 12.000 tys. zł nieprawidłowości jest niewielką kwotą, w związku z tym nie miała wpływu na sformułowanie oceny, aczkolwiek należy zaznaczyć, że pozostałości dawnych jeszcze spraw w Funduszu są porządkowane przez pana prezesa.

Odnosząc się do kwestii wykorzystania przez PFRON środków unijnych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w perspektywie finansowej 2011-2013, to na realizowane projekty wydatkowano 37.000 tys. zł, tj. troszkę więcej niż 41% planu po zmianach. Główną przyczyną stosunkowo niskiego wykorzystania środków było niezależne od PFRON-u opóźnienie w zatwierdzaniu przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego i Komitet Monitorujący planu działania na rok 2012. W wyniku tego opóźnienia dofinansowanie sześciu z siedmiu planowanych projektów zostało podpisane dopiero

w czwartym kwartale 2012 r. i z tego powodu też NIK nie formułował żadnych ocen, uwzględniając przyczynę, która leżała poza PFRON-em w wykonywaniu zadań ze środków unijnych.

Szczegółowym badaniem NIK objęła wydatki w kwocie 11.600 tys. zł poniesione w 2012 r. przez PFRON na projekt wsparcia osób niepełnosprawnych ruchowo na rynku pracy. Projekt ten jest realizowany w okresie od 1 marca 2012 r. do lutego 2014 r. W wyniku badania na tym przykładzie tego projektu stwierdziliśmy, że wydatki ponoszone przez PFRON są zgodne z umowami dofinansowania projektu oraz umowami partnerskimi a także, zgodnie z obowiązującą w PFRON, procedurą rozliczania Programów Operacyjnych Kapitał Ludzki. I z tego powodu też formułujemy satysfakcjonującą pozytywną ocenę dla Państwowego Funduszu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Kto z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji? Bardzo proszę, pani poseł Zuba.

Poseł Maria Zuba (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie prezesie, mam jedno pytanie. Z tych materiałów wynika, że samorządy ograniczają realizację zadań w zakresie rehabilitacji zarówno zawodowej jak i społecznej. Do marszałków trafiło trzysta osiemnaście wniosków, z czego podpisali tylko sto trzydzieści pięć umów. Podobna jest sytuacja i tendencja, jeżeli chodzi o starostów, gdzie trafiło tysiąc dziewięćset sześćdziesiąt dziewięć wniosków. Jak wynika z państwa materiałów, starostowie podpisali tysiąc czterysta sześćdziesiąt dwie umowy. Z czego to wynika, czy państwo analizujecie przyczyny, jak widzicie możliwość odwrócenia tej sytuacji i przeciwdziałania temu?

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos?

Poseł Maria Zuba (PiS):

Czy to wynika z przepisów, czy z braku środków, czy z jakości tych wniosków kierowanych do samorządowców?

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos w dyskusji? Nie widzę. Zatem proszę pana prezesa o odniesienie się do tych pytań i uwag.

Prezes Zarządu PFRON Wojciech Skiba:

Dziękuję bardzo. Odnosząc się do pytań zgłoszonych przez panią poseł Janinę Okrągły, w odniesieniu do dynamiki wpłat z tytułu niezatrudniania 6% osób niepełnosprawnych w zakładzie pracy w ciągu ostatnich lat, w tej chwili mamy do czynienia z dynamiką ujemną, jeśli mogę się tak wyrazić. W stosunku rok do roku wpłaty spadły obecnie o ok. 8% i powróciły do poziomu z roku 2011. W efekcie w bieżącym roku, jeśli ta tendencja się utrzyma, grozi to niewykonaniem rzędu około 300.000 tys. zł. Nie grozi to w kontekście posiadanych środków gotówkowych niewykonaniem budżetu, natomiast wymagałoby w przyszłym roku nowelizacji ustawy w celu zapewnienia finansowania tytułów obligatoryjnych.

Odnośnie do pytania drugiego, dotyczącego niewielkiego spadku liczby osób zarejestrowanych w SOD, to powiem tak: SOD nie jest rejestrem osób zatrudnionych, SOD jest rejestrem osób uprawnionych do otrzymywania dofinansowania, na których pracodawcy są uprawnieni do otrzymywania dofinansowania. Jako narzędzie do badania poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych nie jest narzędziem miarodajnym i *de facto* nie powinno być stosowane. Ono mówi tylko o tym, na ile osób Fundusz wypłaca dofinansowanie pracodawcom. Z punktu widzenia polityki społecznej, dla mnie optymalne by było, gdyby jak najwięcej osób niepełnosprawnych pracowało w takiej formule, żeby państwo nie musiało dotować ich zatrudnienia. Na podstawie danych BAEL (Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności) możemy powiedzieć, że w ostatnich miesiącach to zatrudnienie uległo niewielkiemu zmniejszeniu, natomiast jest to badanie i mieści się *de facto* w granicy błędu statystycznego. Nie stwierdza się na jego podstawie negatywnych, jako takich, tendencji na rynku. Fundusz nie jest co prawda instytucją upoważnioną do bada-

nia i śledzenia tych procesów, natomiast ten spadek w systemie obsługi dofinansowań wynika oczywiście z pewnego zmniejszenia atrakcyjności zatrudniania osób o określonej charakterystyce.

W wyniku zmiany ustawy znacząco obniżono dofinansowanie dla osób z lekką niepełnosprawnością. Faktycznie w systemie obserwujemy stały, dynamiczny spadek liczby osób o takim stopniu. Jest to *de facto* w dziewięćdziesięciu paru procentach kompensowane przez wzrost liczby osób ze stopniem umiarkowanym i ze stopniem znacznym. Z tym, że około 1/3 do połowy tego wzrostu, polega na rekwalifikacji tych osób, które posiadały lekki stopień na stopień wyższy. Razem z ministrem Dudą pochylamy się nad tym problemem, bo to torpeduje całość polityki państwa w tym zakresie. Konieczne jest dalsze uszczelnianie systemu orzecznictwa a to było przedmiotem kontroli Najwyższej Izby Kontroli i naszej refleksji, i analizy tego stanu, więc myślę, że odpowiednie działania już zostały przez pana ministra Dudę podjęte.

Odnośnie do pytania trzeciego, jaki jest udział samorządów w dofinansowaniu zadań ustawowych? To jest wolicjonalna decyzja samorządu, czy taki udział jest i jaka jest jego wysokość. Państwowy Fundusz nie ma na to absolutnie żadnego wpływu. Nasze kompetencje polegają na określeniu wysokości kwoty, jaka będzie stanowiła podstawę przelewów redystrybucyjnych a więc wysokości dofinansowania dla samorządów. Ustawodawca dał nam uprawnienia z zakresu kontroli tychże wydatków, natomiast w kwestii ingerencji, i tutaj od razu się odniosę do pytania pani poseł Zuby, czy to analizujemy? Możemy analizować tylko w zakresie takim, w jakim samorządy nam sprawozdają, czyli na jaki tytuł ustawowy jaka kwota została przeznaczona, ile było wniosków, żeby na przyszłość na przykład programować wysokość tych środków, jeśli są wolne środki. Przypomnę, że te środki dla samorządów są niestety pochodną tego, co zostaje przede wszystkim po zapewnieniu pokrycia na art. 26, bo to jest ta pozycja, która pochłania w bieżącym roku ponad 3/5 naszego budżetu a więc 63%, jeśli dobrze pamiętam. Dokładnie. Ona determinuje wysokość środków dla samorządu. O ile w roku ubiegłym to był prawie 1.000.000 tys. zł, o tyle w bieżącym roku mamy tych pieniędzy dla samorządów, nie licząc „Aktywnego samorządu”, tylko 800.000 tys., więc to jest relatywnie istotny spadek – o 20%. Nie mamy fizycznie możliwości wpływania na to, bo to jest suwerenna decyzja rady powiatu, jak środki zostaną podzielone, to znaczy, ile pójdzie na turnusy, ile na sport osób niepełnosprawnych a ile na zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, ortopedyczny i środki pomocnicze. Widzimy, że tutaj pewna logika w wydatkowaniu tych środków mimo wszystko jest, że wydatki właśnie na sprzęt rehabilitacyjny, środki ortopedyczne i pomocnicze oznaczają się największą sztywnością. To znaczy, że jeśli PFRON zmniejsza środki, bo nie może dać samorządom więcej, to te środki na sprzęt rehabilitacyjny topnieją w samorządach najwolniej. Najbardziej elastyczne są turnusy rehabilitacyjne, to znaczy jak damy więcej pieniędzy, to szybko rośnie liczba turnusów a jak damy mniej, to szybko spada, w niektórych powiatach prawie do zera. Niektóre powiaty ograniczają wtedy turnusy rehabilitacyjne tylko dla dzieci niepełnosprawnych i nie dają pieniędzy na osoby dorosłe bądź przyjmują jakieś inne tego typu ostre kryteria, żeby te środki trafiały dla osób naprawdę najbardziej potrzebujących. Dlatego trudno mi się odnieść do tego, dlaczego rozpatrzono czy dofinansowano połowę wniosków. W niektórych tytułach jest tak, że wniosków jest zawsze dużo więcej niż środków. Na przykład budowa, rozbudowa obiektów służących rehabilitacji, to jest tytuł marszałka województwa, zawsze cieszyła się dużym powodzeniem ze względu na wysoki poziom dofinansowania i stosunkowo małe środki w kontekście tego, jaki jest koszt prowadzenia robót budowlanych. To są projekty wielomilionowe, często o wartości wyższej niż 20-30.000 tys. zł nawet. I tutaj taki jeden projekt może skonsumować środki na przestrzeni dwóch, trzech czy nawet czterech lat i wtedy siłą rzeczy reszta wniosków w takim tytule przepada.

Odnośnie do programu „Aktywny samorząd” myślę, że wnioski są pozytywne. Nasza intencja była taka, gdy tworzyliśmy ten program, aby przekazać samorządom te zadania na rzecz osób indywidualnych, które realizował do tej pory fundusz za pośrednictwem oddziałów. W zakresie polityki społecznej szeroko rozumianej fundusz był chyba jedyną taką centralną organizacją, która dalej takie zadania miała. One często pokrywały się prawie jota w jotę z tym, co robił w ramach swoich kompetencji ustawowych samorząd powiatowy, więc trochę przemodelowaliśmy to wsparcie, żeby zadania się nie pokrywały. Utworzyliśmy wiele nowych obszarów. W tym roku na przykład funkcjonuje obszar, któ-

rego nigdy nie było, dotyczący dofinansowania zaawansowanych technologicznie protez kończyn dolnych i górnych. Myślę, że to jest cenne uzupełnienie wsparcia publicznego w tym zakresie, ponieważ do tej pory osoby po amputacjach mogły liczyć tylko na refundację, na pokrycie kosztów zakupu protez tzw. typu pierwszego ze środków NFZ. To było z reguły kilkaset złotych a proteza, która umożliwia samodzielność, w tym pracę, kosztuje często kilkadziesiąt tysięcy złotych. Wydaje mi się, że ten program jest taką dobrą inicjatywą, która daje celowane środki na niski poziom, tak, żeby klient łatwo mógł do nich dotrzeć i jednocześnie nie zostawia pewnej dowolności. O ile pozostałe środki samorząd może suwerennie przeznaczyć na jeden z celów, to te musi przeznaczyć właśnie na te obszary, które zarząd uchwalił. Jednocześnie jesteśmy otwarci na sugestie ze strony samorządów, co do dalszych kierunków współpracy.

Nie wiem, czy odpowiedziałem na wszystkie pytania.

Jeszcze chciałem, korzystając z okazji podziękować Najwyższej Izbie Kontroli za przejrzenie efektów naszej pracy i jak co roku konstruktywne wnioski. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Szanowni państwo, była rekomendacja pozytywnej opinii. Czy jest sprzeciw wobec tej rekomendacji? Sprzeciwu nie słyszę, zatem uznaję, iż Komisja pozytywnie zaopiniowała plan finansowy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz wykonanie budżetu w zakresie środków z Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013. Dziękuję bardzo panu prezesowi i współpracownikom pana prezesa. Chwilka takiej organizacyjnej przerwy i przejdziemy do następnego punktu, największego w zakresie naszego budżetu. Tu już widzę bardzo mocną reprezentację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Za chwilkę przejdziemy, tylko poczekajmy, żeby nie przeszkadzać sobie wzajemnie.

Szanowni państwo, przechodzimy, zatem do bloku dziewiątego, punktów 23-26. W pkt 23 część budżetowa – Zakład Ubezpieczeń Społecznych, pkt 24 – Plan finansowy Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wraz z Planem finansowym Funduszu Rezerwy Demograficznej, pkt 25 – Plan finansowy Fundusz Emerytur Pomostowych i pkt 25 – Plan finansowy państwowej osoby prawnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Jak rozumiem, pan prezes Zbigniew Derdziuk, witamy pana prezesa, witamy panią wiceprezes Mirosławę Boryczkę, witamy wszystkich przedstawicieli ZUS. Bardzo proszę, panie prezesie.

Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Zbigniew Derdziuk:

Panie przewodniczący, wysoka Komisjo. Bardzo dziękuję za zaproszenie i możliwość przedstawienia wykonania budżetu.

Jak już pan przewodniczący zapowiedział, mamy *de facto* pięć odcinków. Pierwsza jest część 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Zawiera ona dochody, które są dochodami budżetu. I tu zaewidencjonowaliśmy 299.789 tys. zł, tj. o 8,3% więcej niż planowaliśmy. To są dwa podstawowe tytuły. Osoby, które wycofały swoje środki z OFE w trybie art. 111a ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, przechodząc do ZUS przekazały je na dochody budżetu i to było 214.228 tys. zł w tym roku sprawozdawczym. I druga rzecz, Zakład jest likwidatorem Funduszu Alimentacyjnego, więc my ściągamy zaległości od osób, które jeszcze mają z tego tytułu długi wobec tego Funduszu. To są bardzo różne osoby, o różnym statusie majątkowym. Udało nam się w tym roku ściągnąć 75.511 tys. zł. Jako, że to jest część budżetowa, to te dochody są inaczej klasyfikowane, w innej części, a wydatki są znacznie wyższe, bo wydatki w tej części mają taki dwojaki charakter, a jeden z nich to działania, które są finansowane z budżetu. To są pierwsze składki na ubezpieczenia społeczne za osoby pobierające zasiłek macierzyński lub przebywające na urlopach wychowawczych. Pamiętamy, rząd konsekwentnie wydłuża ten okres. I tu było 1.857.730 tys. zł, te osoby dłużej z tego korzystały. Wzrosła też bazowa kwota, 60% średniego wynagrodzenia i stąd te wydatki są wyższe. Drugi tytuł finansowany z budżetu, to są świadczenia finansowane z budżetu państwa oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne osób przebywających na urlopach wychowawczych oraz osób pobierających renty na podstawie przepisu o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz członków ich rodzin. Pozostałe, to renty specjalne czyli zadania

dotyczące polityki społecznej, które w tej części są finansowane i realizowane przez ZUS – 2.142.688 tys. zł. Ale największą pozycją tych wydatków jest dotacja uzupełniająca dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, o której będę mówił później w przychodach – 39.520.778 tys. zł.

I to pokrótce. Pozostałe dane państwo macie w tabelkach i w danych, które przedstawiliśmy pisemnie.

Jeśli pan przewodniczący pozwoli, przejdę do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i zacznę od tego, że Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, jak wiadomo, ma główne tytuły przychodów ze składek. Ale żeby omawiać składki, trzeba zasygnalizować, jak wygląda baza do poboru tych składek.

Mieliśmy rok trochę inaczej przebiegający niż został zaplanowany we wskaźnikach, stąd wskaźnik przeciętnego wzrostu wynagrodzeń był niższy niż planowano i wynosił 103,5% a planowano 104. Z drugiej strony stopa bezrobocia, czyli baza tych, którzy nie płacą składek, wzrosła i wyniosła więcej niż planowana – 13,4%. Wskaźnik cen towarów i usług wyniósł 3,7%. Te dane są istotne, kiedy później analizujemy przychody ze składek, bo to jest zależne od liczby osób pracujących.

Przychody Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, według przypisu (bo rozróżniamy przypis i ściągnięte pieniądze) w 2012 r. wynosiły 174.123.146 tys. zł i były wyższe w stosunku do roku poprzedniego o 12.087.349 tys. zł, ale w stosunku do tego, co planowaliśmy, one wyniosły 98,5% planu.

Główną pozycję przychodów stanowiły składki na ubezpieczenia społeczne, które według przypisu wyniosły 122.149.934 tys. zł, co wyniosło dla całego tego przypisu 99% planu i wzrosły rok do roku o 18,1%. Ale wpływy realne wynosiły, według wykonania, 120.421.759 tys. zł i wzrosły w stosunku do roku poprzedniego o 18,6%. Ta dynamika wzrostu składek jest częściowo naturalnym elementem inflacji i Funduszu wynagrodzeń, który wzrósł wprawdzie mniej niż zaplanowaliśmy, ale wzrósł. Zmieniły się też niektóre parametry, m.in. stopa składki na ubezpieczenia rentowe, było 6%, a od 1 lutego roku sprawozdawczego jest 8%. A zmiana zaczęła się w 2011 r., czyli w 2012 r. stopa składki odprowadzanej do OFE wynosiła 2,3%, w roku 2011 wynosiła przed zmianą 7,3%, w tym roku jest 2,8%. Czyli w warunkach porównywalnych wzrost tych składek w stosunku do roku 2011 wynosił nie 18, tylko 4,7% według przypisu i 5,1% według wpływów. Wskaźnik ściągalności składek wyniósł 98,6%. To były przychody ze składek.

Drugą ważną pozycją była właśnie dotacja z budżetu, zawarta w części 73 i ona wynosiła 39.520.778 tys. zł i była wyższa o 5,4%. I ta dotacja była troszkę niższa od planowanej, dlatego że ze względu na inną niż planowana zasadę waloryzacji część tych środków nie była potrzebna do pokrycia akurat tego czynnika, od którego zależy wysokość świadczeń. I to był ten 1%, czyli 418.523 tys. zł.

Kolejnym tytułem przychodowym jest refundacja z tytułu przekazania składek do OFE i ona w 2012 r. wyniosła 8.180.861 tys. zł i była niższa o 47%, ale to już mówiłem, wiąże się ze zmianą wysokości procentowej składki. Gdybyśmy nie mieli w 2012 r. innej stopy składek do OFE, to znaczy gdyby w 2012 r. było 7,3%, to oprócz 8.000.000 tys. zł, które przekazaliśmy do OFE musielibyśmy jeszcze przekazać 16.600.000 tys. zł. Taką różnicę dała ta zmiana procentowa.

Innym tytułem, czwartym, są środki Funduszu Rezerwy Demograficznej (FRD), będziemy mówić o nim w kolejnej części. Natomiast przychody FUS wyniosły 2.887.000 tys. zł. Pozostałe przychody to standardowe działania, różne pochodne i odsetki od należności z tytułu odsetek – 926.000 tys. zł, zwroty nienależnie pobranych świadczeń wraz z odsetkami – 182.000 tys. zł i także różne odpisy aktualizacyjne. To są tytuły przychodowe.

Jeśli zaś mówimy o kosztach, to koszty w 2012 r. wyniosły 176.439.946 tys. zł i były zgodne z planem. Tam odchylenie było 0,1%, ale jak już mówiłem, były wyższe od roku poprzedniego z różnych powodów inflacyjnych o 5,2%, bo też wzrosły tam świadczenia. Po wyłączeniu z tej kwoty kosztów, które mają charakter memoriałowy, stopień wykonania planu wyniósł 99,4%, dlatego że tam są różne czynności memoriałowe, naliczenie różnych należności i zobowiązań.

Świadczenia pieniężne, które są podstawowe w tym zakresie, wyniosły 170.913.419 tys. zł. Podstawowe wydatki z tego tytułu w pozycji kosztowej to są emerytury i renty,

które wyniosły 156.209.026 tys. zł i były niższe od zaplanowanych o 0,5%, czyli o 772.000 tys. zł. Na niższe od zakładanych w planie wydatkowanie środków miała przede wszystkim wpływ zmiana zasad waloryzacji z procentowej (4,8%) na kwotową (71 zł), bo wskaźnik procentowy był dla niższych progów wyższy a dla osób o świadczeniach wyższych rewaloryzacja była procentowo niższa i zmiana tych wydatków na waloryzację była niższa o 592.610 tys. zł. Te świadczenia emerytalno-rentowe w 2012 r., które wypłacaliśmy, wynosiły miesięcznie średnio 1749, 96 zł. To było o 5,4% więcej w stosunku do roku poprzedniego. A liczba tych osób, która korzystała średnio miesięcznie z rent i emerytur wyniosła siedem milionów trzysta pięćdziesiąt osiem tysięcy osób.

Podobnie jak w latach poprzednich w roku 2012 nastąpiło zmniejszenie liczby osób pobierających świadczenia o 48 tys. Spadek ten był wynikiem wygasania przywilejów emerytalnych, takich jak na przykład możliwość nabywania uprawnień do wcześniejszych emerytur przez osoby urodzone po 31 grudnia 1948 r. Osoby te miały takie prawo i mogą z niego w dowolnym czasie korzystać, ale część skorzystała już wcześniej, dlatego ta liczba spadała.

Pozostałe świadczenia, oprócz emerytur i rent, to różne pozostałe fundusze, wypadkowe i chorobowe, i wyniosły 14.704.393 tys. zł. Główną pozycję, tak jak mówiłem, stanowiły zasiłki chorobowe – 7.823.000 tys. zł, zasiłki macierzyńskie, które są w tym funduszu. Świadczenia rehabilitacyjne, które ZUS wypłaca, wyniosły 1.112.168 tys. zł. Są jeszcze inne świadczenia z tego Funduszu, które mają państwo w tabeli.

Innym kosztem, administracyjnym, związanym z funkcjonowaniem Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, który jest ustalany ryczałtowo, według uznania i potrzeb beneficjenta i decyzji parlamentu. Ale trzeba zwrócić uwagę, że on nominalnie w stosunku do roku 2011 był niższy o 8.570 tys. zł i wynosił 3.765.000 tys. zł. Jeśli porównujemy, będziemy mówić później o kosztach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, to jest to najniższy w historii, spadający procent kosztów do sumy obsługiwanych środków.

ZUS w tym okresie miał na koniec roku też pewną pozycję kredytową. Koszty obsługi kredytu wyniosły 9214 tys. zł, co wynika z tego, że one były w końcowym okresie roku a także dzięki dosyć dobrym warunkom cenowym, które ZUS w wyniku negocjacji uzyskał od banków.

Jeśli chodzi o wynik finansowy, to przychody FUS-u w 2012 r. według przypisu były niższe o 2.316.000 tys. zł od kosztów, przy czym przychody Funduszu wg wpływów ukształtowały się na poziomie o 3.397.000 tys. zł niższym od ujętego w planie, natomiast wydatki były niższe od planu o 1.118.000 tys. zł. W celu zapewnienia płynności wypłaty świadczeń Fundusz otrzymał też nieoprocentowane pożyczki z budżetu państwa w łącznej wysokości 3.000.000 tys. zł oraz zaciągnął kredyty w wysokości 845.630 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec 2012 r. wyniósł (minus) 18.984.314 tys. zł i składa się ze środków pieniężnych, które były niewysokie, bo na bieżąco rozliczamy się z budżetem. Należności w wysokości 7.455.000 tys. zł i zobowiązań – 26.449.000 tys. zł (należności są plus, zobowiązania minus). Jak już wcześniej sygnalizowałem, w tym są również pożyczki z poprzednich lat, które też są w naszym wyniku finansowym. Zobowiązania z tytułu pożyczek z budżetu państwa wynoszą 18.877.546 tys. zł.

To tyle, jeśli chodzi o Fundusz Ubezpieczeń Społecznych.

Fundusz Emerytur Pomostowych ma tytuł składkowy. Na obecnym etapie funkcjonowania tego funduszu zarządzanie środkami przyniosło nadwyżki. Przychody według przypisu wyniosły 235.090 tys. zł. Główną pozycją były składki – 220.000 tys. zł. Dochody z zarządzania tymi środkami wyniosły 14.263 tys. zł. Koszty tego funduszu cały czas są jeszcze niższe niż przychody i wyniosły 163.078 tys. zł. Są to głównie emerytury pomostowe, których tyle wypłaciliśmy świadczeniobiorcom. Liczba tych świadczeniobiorców wynosi średnio rocznie sześć tysięcy osób, a przeciętna wysokość wypłaconego świadczenia z tego tytułu wynosi 2235,50 zł. Widać wyraźnie, że waloryzacja kwotowa świadczeń emerytalno-rentowych była mniejsza niż planowana, tak, że wydatki z tego tytułu były też częściowo mniejsze.

Jeśli chodzi o wynik finansowy Funduszu Emerytur Pomostowych, to te przychody były wyższe o 72.000 tys. zł od kosztów, przy czym przychody Funduszu według wpły-

wów ukształtowały się na poziomie o 5638 tys. zł niższym od planu, natomiast koszty były niższe od planu o 78.898 tys. zł. Stan środków Funduszu Emerytur Pomostowych na koniec roku w wyniósł 295.221 tys. zł, przy czym zaznaczmy, że w roku 2015 krzywa przychodów i wydatków będzie się już przecinała i zacznie konsumować te środki a później będzie prawdopodobnie potrzebna dotacja do Funduszu. Wydatki będą rosły wraz z wchodzeniem kolejnych roczników, które będą pobierały te świadczenia a wpływy będą dosyć stabilne, bo liczba osób, za które opłaca się składki, nie zmieni się. Nie planuje się dużej zmiany.

Kolejny fundusz ma charakter inny, bo nie ma przychodów składkowych tak wprost, to jest Fundusz Rezerwy Demograficznej. On ma dochody składkowe, bowiem jest to 0,35% od odpisu składek. I przychody tego Funduszu w 2012 r. wyniosły dokładnie 6.542.883 tys. zł i były wyższe o 8,1% od założonych w planie. Największą pozycję przychodów, podobnie jak w latach poprzednich, stanowiły środki z prywatyzacji mienia skarbu państwa. ZUS otrzymuje z prywatyzacji 40% od przychodów pozyskiwanych przez skarb państwa. Na nasze konto wpłynęły 3.602.000 tys. zł. Przychody Funduszu pochodzące z tych składek 0,35 wyniosły 1.468.000 tys. zł. ZUS zarządzając tymi środkami uzyskał przychody z inwestowania w kwocie 1.471.000 tys. zł i dzięki skutecznej strategii zarządzania były one znacznie wyższe niż planowaliśmy. Oczywiście, trzeba też powiedzieć, że jest dobra koniunktura na rynkach akcji i długu.

Koszty, jakie ZUS z tego tytułu ponosi, są dwojakiego rodzaju. Pierwsze, to są wydatki na zasilenie FUS-u o 2.887.000 tys. zł wynikające z planu, plus koszty bieżące, jako że finansujemy to zadanie ze środków zakładu, czyli obsługę: personel, analityków, dilerów, tych, którzy tym zarządzają. Tutaj wykazujemy tylko środki, które są środkami bezpośrednimi wydatków, związane z transakcjami na rzecz biur maklerskich czyli sprzedaż i odkup papierów wartościowych, Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych, Narodowy Bank Polski. Ten fundusz, zgodnie z wymaganiami naszej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, jest audytowany w trybie ustawy o rachunkowości, więc audytora też opłacamy z tego tytułu. Łączne koszty wyniosły 501 tys. zł. Na koniec roku stan tych środków wyniósł 16.472.000 tys. zł i zdecydowana większość z tego to są środki ulokowane w papierach skarbowych, akcjach notowanych na giełdzie oraz lokatach bankowych.

W 2012 r. fundusz osiągnął cele inwestycyjne. Stopa zwrotu uzyskana z portfela dłużnych papierów wartościowych pozwoliła na utrzymanie realnej wartości portfela nawet znacznie przewyższając roczny wskaźnik inflacji. Często państwo to czytali w różnych opracowaniach, prowadzimy od wielu już lat pasywną politykę inwestycyjną, którą kiedyś opisywał Narodowy Bank Polski. Mamy wysoki poziom zbieżności naszej stopy z portfelem akcji ze zmianą wartości indeksu WIG. To skutkowało tym, że stopa zwrotu z całości aktywów Funduszu Rezerwy Demograficznej w 2012 r. wyniosła 10,2%, inflacja była 3,7%. Mamy strukturę, jak już mówiłem, w akcjach, w papierach wartościowych i w lokatach. Część akcyjna wzrosła o 28,1%. Uzyskany wynik był lepszy od wartości WIG jak i od WIG20, bowiem WIG wtedy był 26,2%, WIG20 – 20%. Gdybyśmy porównywali, to ZUS zarządzając FRD uzyskał trzecie miejsce spośród czterdziestu sześciu funduszy inwestujących na rynku akcji, a rynek był wyższy o 10 punktów procentowych od średniej wszystkich funduszy akcyjnych.

Jeśli chodzi o część dłużną, czyli zakup obligacji i papierów skarbowych, Fundusz Rezerwy Demograficznej uzyskał stopę zwrotu 7,08%, gdy stopa inflacji wyniosła znacznie mniej. Oznacza to, że w odniesieniu do inwestycji dłużne papiery, też cel został osiągnięty czyli zarządzanie jest efektywne. I trzeba też podkreślić, że wartość środków na koniec roku, mimo wydatków na zasilenie FUS, przyrasta.

I ostatnia część, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, czyli państwowa jednostka organizacyjna, która obsługuje te wszystkie fundusze, które mają swoje ustawowe umocowania oraz ta część budżetowa, którą zarządzamy.

Przychody Zakładu wyniosły 4.418.000 tys. zł i, jak wiadomo, głównym był odpis FUS – 3.765.000 tys. zł.Odpis z Funduszu Emerytur Pomostowych wynosił 2266 tys. zł. Drugą, co do wielkości pozycję stanowiły przychody z tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych. Zbieramy składkę zdrowotną, Fundusz Gwarantowanych Świad-

czeń Pracowniczych, Fundusz Pracy, ale też mamy jeszcze inne dochody, na przykład za udostępnianie informacji komornikom. Łącznie te przychody wyniosły 231.498 tys. zł. Przychody, o których sygnalizowałem, z tytułu poboru dochodzenia składek innych niż FUS wyniosły 226.000 tys. zł. Pozostałe to były przychody finansowe, jako że oszczędnie gospodarując mieliśmy środki na rachunkach i inwestując je uzyskaliśmy 55.000 tys. zł.

Koszty. ZUS ma strukturę kosztów dosyć stabilną, bowiem łącznie wyniosły one 4.148.000 tys. zł i zostały w stosunku do planu wykonane w 96,1%. To oznacza, że dosyć efektywnie zarządzaliśmy tymi środkami, szczególnie w tych częściach, które są ruchome. Największa pozycja, to są koszty wynagrodzeń, które stanowią 50,2% i zostały wykonane praktycznie w całości, w 99,7%. Łącznie koszty wynagrodzeń wynoszą 2.114.000 tys. zł.

Drugą największą pozycją są koszty usług obcych – 961.000 tys. zł i te wykonaliśmy według planu o 10% mniej. Głównie dzięki efektywności przetargów, negocjacji różnych umów zewnętrznych jak też wykorzystaniu różnych środków, które na bieżące działania udało się osiągnąć, bez pogorszenia jakości obsługi klientów. Dominującymi kosztami w tych usługach obcych były koszty usług pocztowych i bankowych, czyli dostarczenia świadczeń dla emerytów a także koszty związane z przetwarzaniem danych, które stanowią największą pozycję, bo aż 39,5% kosztów usług obcych.

Trzecią grupę kosztów stanowią ubezpieczenia społeczne, czyli ZUS płaci na ZUS od tych wynagrodzeń, o których mówiłem w pierwszej części różne składki i opłaty. Wyniosło to 445.000 tys. zł. Jeśli porównamy koszty właśnie ubezpieczenia to zwróćmy uwagę, że tak jak mieliśmy przychody wyższe, bo była wyższa składka rentowa, tak samo też ZUS jako pracodawca zapłacił tę składkę rentową do ZUS na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych.

Wydatki inwestycyjne, które realizujemy, mają głównie za zadanie modernizację obiektów tam, gdzie jest obsługa klientów. Na to stawiamy. Ale największą pozycję stanowią środki trwałe, wartości niematerialne i prawne, inwestycje informatyczne i działalność inwestycyjna w wykonanie. Według planu to było 426.000 tys. zł i to było o 8,2% mniej niż plan, dlatego że w przetargach były lepsze oferty oraz bardziej efektywne wykorzystywanie środków.

Na koniec roku ZUS dysponował środkami w kwocie 1.114.000 tys. zł, ale to wynika trochę z takich sytuacji nie zawsze od nas zależnych. Część jest od nas zależna, bo były oszczędności, jak już mówiłem, na usługach obcych, na wydatkach inwestycyjnych. Ale cały czas mamy rezerwę na spłatę odsetek do otwartych funduszy emerytalnych, bowiem mimo wielkich wysiłków nie jest łatwo te wszystkie dane z początku reformy odzyskać. Teraz wdrażamy system, który w znacznym stopniu pomoże nam te wszystkie dane wyliczyć i przekazać te środki. Trzeba zwrócić uwagę, że od 2008 r. te wydatki, odsetki od zaległych składek na OFE są z budżetu ZUS. Także w 2012 r. który sprawozdajemy, przekazaliśmy tylko 40% planu środków przekazanych tytułem odsetek do OFE – 63.000 tys. zł. Mam nadzieję, że uda się to zrobić w tym roku.

I to wszystko. Dziękuję panie przewodniczący za uwagę. I jeśli są pytania, to ja i mój zespół jesteśmy gotowi do udzielenia odpowiedzi.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję panie prezesie. Proszę o przedstawienie koreferatu panią poseł Katarzynę Mrzygłocką.

Poseł Katarzyna Mrzygłocka (PO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Pozwoli pan, że już nie będą omawiała sytuacji finansowej w ZUS-ie i nie będę też omawiała sytuacji funduszy, bo pan prezes zrobił to bardzo dokładnie. Mam kilka pytań do tego zakresu, mówiąc dokładnie to dziesięć i pozwolą państwo, że ja te pytania przedstawię.

Jakie były przyczyny niższych od zakładanych w planie przychodów Funduszu? Jakie skutki przyniosły dla Funduszu zmiany składki rentowej i składki odprowadzonej do OFE? Dlaczego Fundusz w 2012 r. otrzymał mniejszą niż zakładano w planie dotację z budżetu? Jaka jest skala zaległości z tytułu składek na FUS? Jakie działania podejmie ZUS w tym zakresie? Jakie były skutki zmiany zasad waloryzacji procentowej na kwotową? Jeżeli chodzi o kredyty bankowe, jakie zaciągnął Fundusz, jaka jest skala wykorzystania tych kre-

dytów oraz ich oprocentowanie? Wątek, który pojawia się w ocenie NIK, chciałabym, żeby pan prezes mi odpowiedział na pytanie: dlaczego ZUS nie podjął działań w celu dochodzenia od ministra gospodarki umownych odsetek z tytułu nieterminowego przekazania środków na wypłatę ekwiwalentu dla emerytów i rencistów górniczych? Czy i jakie działania podejmuje Zakład, aby zmniejszyć stan zobowiązań z tytułu odsetek do OFE dotyczących zaległości z lat ubiegłych? Z czego wynika wysoki stan środków finansowych Zakładu na koniec roku i jakie są prognozy na koniec 2013 r.? I ostatnie pytanie, jakie było przeciętne miesięczne wynagrodzenie w Zakładzie w 2012 r.?

Jeżeli pan prezes odpowie na te pytania, to wtedy złożę wniosek.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję bardzo. Proszę, pan dyrektor Szczerbiński, stanowisko Najwyższej Izby Kontroli.

Dyrektor departamentu NIK Jacek Szczerbiński:

Dziękuję panie przewodniczący. Wysoka Komisjo. Nie będę mówił o faktach, które zostały opisane w prawie stustronicowej Informacji Najwyższej Izby Kontroli, o których bardzo obszernie mówił pan prezes Derdziuk, powiem o ocenach, które sformułowała NIK w toku kontroli wykonania budżetu.

Otóż w części 73 sformułowaliśmy ocenę pozytywną, podobnie jak dla planu finansowego Funduszu Emerytur Pomostowych oraz Funduszu Rezerwy Demograficznej. Niższą ocenę czyli pozytywną ze stwierdzonymi nieprawidłowościami czy pomimo stwierdzonych nieprawidłowości sformułowaliśmy dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz dla ZUS, jako państwowej osoby prawnej.

Na te oceny wpłynęły następujące fakty: stwierdzenie przez NIK, że księgi pomocnicze służące do ewidencji składek nie spełniają wymogów ustawy o rachunkowości w zakresie dotyczącym prowadzenia rozrachunku z płatnikami, aczkolwiek jednocześnie pozytywnie oceniliśmy podjęte już przez prezesa ZUS działania w celu wyeliminowania tych niedoskonałości. Również stwierdziliśmy w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, że dokumentacja opisująca przyjętą politykę rachunkowości dotycząca zobowiązań Funduszu wobec otwartych funduszy emerytalnych nie jest dostosowana do wymogów wynikających z ustawy o rachunkowości. To też wpłynęło na ocenę FUS.

W stosunku do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych stwierdziliśmy to, o czym wspomniała przed chwilą pani poseł, czyli zaniechanie przez pana prezesa naliczanie i wyegzekwowanie od ministra gospodarki odsetek za zwłokę za nieprzekazywanie do ZUS w wymaganym terminie zaliczek na wypłatę ekwiwalentu pieniężnego dla emerytów i rencistów górniczych oraz innych osób uprawnionych z przedsiębiorstw górniczych. Ta kwestia jest realizowana poprzez umowę zawartą przez prezesa ZUS i Ministra Gospodarki. Umowa przewiduje naliczenie odsetek. Minister gospodarki regularnie spóźniał się z wypłatami, które powinny być realizowane wobec emerytur górniczych a pan prezes ZUS nie dochodził tych odsetek i też nie wiemy, dlaczego.

W 2012 r. stwierdziliśmy, że uległa dalszemu pogorszeniu kondycja finansowa FUS-u. Świadczy o tym obniżenie stanu Funduszu w ciągu minionego roku o ponad 2.300.000 tys. zł, pomimo zaciągnięcia kredytu w wysokości 800.000 tys. zł, uzyskania nieoprocentowanej pożyczki z budżetu państwa 3.000.000 tys. zł a także uzupełnienie niedoboru Funduszu Emerytalnego kwotą 2.900.000 tys. zł ze środków Funduszu Rezerwy Demograficznej. Zdaniem NIK, podejmowane przez Zakład działania doraźne w celu utrzymywania bieżącej płynności finansowej nie mogą stanowić głównej metody rozwiązania problemu deficytu Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Niepowstrzymanie powiększającej deficyt finansów publicznych nierównowagi między dochodami a wydatkami, zdaniem NIK, może stanowić zagrożenie dla finansów publicznych państwa i takie stanowisko też prezentujemy w analizie wykonania budżetu państwa, która została niedawno uchwalona przez Kolegium NIK i przekazana na ręce Wysokiej Izby. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Otwieram dyskusję. Kto z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji? Jeżeli nie widzę, to proszę pana prezesa o odniesienie się do tych pytań i uwag.

Prezes ZUS Zbigniew Derdziuk:

Panie przewodniczący, pani poseł sprawozdawco, panie dyrektorze, szanowni państwo posłowie. Jeśli chodzi o uwagi NIK, to na część odpowie pani prezes Boryczka i podzielimy się różnymi zadaniami. Ale odpowiem na tę uwagę generalną.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest państwową jednostką, która realizuje zadania związane z obsługą różnych funduszy, w tym Funduszu Emerytur Pomostowych, Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który wzbudza największe nasze zainteresowanie. Jest największą pozycją budżetową. I my realizujemy przepisy prawa w tym zakresie. Trzeba tylko uzupełnić jedną rzecz, my dostrzegamy to wszystko, ZUS robi prognozę we współpracy z rządem.

Minister pracy, rząd, naprawiając tę sytuację właśnie podniósł wiek emerytalny, który poprawia bilans tego funduszu (mówimy o Funduszu Emerytur Pomostowych). Ale to się przekłada na wcześniejsze działania związane ze zmniejszeniem liczby osób uprawnionych do wcześniejszej emerytury. Jako jednostka niemająca inicjatywy podejmujemy działania mając świadomość, że prawa obywateli w tym zakresie świadczeń, tak jak waloryzacja, są niezbywalne i je realizujemy. Głównym naszym wyzwaniem jest zapewnienie bieżącej płynności, stąd korzystamy z różnych instrumentów ściśle współpracując z rządem, z ministrem finansów i z ministrem pracy w zakresie elastyczności środków, które są dostępne, czy to Funduszu Rezerwy Demograficznej, czy to pożyczki z budżetu, czy kredytów bankowych. Wiadomo, że ZUS może zaciągnąć kredyty za zgodą ministra. Tak, że te działania, o których mówimy, są elementem wieloletnich strukturalnych stanów, które nie są tak łatwo odwracalne i państwo w tym zakresie podejmuje działania, które niekoniecznie dadzą taki łatwy skutek.

Jeśli chodzi o przychody niższe od zakładanych, odpowiadając już na pytanie pani poseł Mrzygłockiej, to jest częściowo tak, jak mówiłem. Te parametry bazowe czyli poziom płac, jeśli jest niższy niż zakładany, to oczywiście się przekłada na przychód, bo to jest procentowa stawka od Funduszu wynagrodzeń. Chcę też zauważyć, że elementy efektywnego działania ZUS mają pewien wpływ, bowiem założyliśmy w ustawie 99% ściągalność, ale z tego względu, że jednak jest niższa niż zakłada koniunktura gospodarcza, co wpływa też na zdolność firm do płacenia, mimo że mamy bardzo wysoką ściągalność, to ona jest 98,6% czyli się zmniejsza. A jeśli chodzi o przychody inne, to jak mówiłem, jest to kwestia waloryzacji kwotowej, gdzie dotacja z tego tytułu mogła być niższa.

Drugie pytanie, składki na OFE. Tu są dosyć duże zmiany, jak już wcześniej sygnalizowałem – o 16.000.000 tys. zł mniej. Dobrze, że pani poseł o to zapytała, bo warto podkreślić, że na skutek zarządzenia przez rząd i przyjęcia przez parlament ustawy, dzisiaj nie płacimy od nich odsetek i to jest zasadnicza różnica. Oczywiście, te pieniądze zostaną w zobowiązaniach FUS, bo są zapisane na kontach ubezpieczonych i, oczywiście, też będą waloryzowane. ZUS w tym miesiącu zaczyna wysyłkę informacji o tych zwaloryzowanych środkach.

Jeśli zaś chodzi o składkę rentową, to na skutek podwyższenia składki o 2 punkty procentowe jest 6.900.000 tys. zł, a gdybyśmy patrzyli na ten rok, to jest mniej więcej około 750.000 tys. miesięcznie.

Pozostałe pytania zapisała sobie pani prezes, bardzo proszę o uzupełnienie.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Bardzo proszę panią wiceprezes.

Członek Zarządu ZUS Mirosława Boryczka:

Bardzo serdecznie dziękuję. Szanowni państwo, panie przewodniczący, wysoka Komisjo. Jeżeli chodzi o to, co dzieje się w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych po stronie naszych należności czyli długu, którzy mają płatnicy wobec Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, to na koniec 2012 r. takie zadłużenie z tytułu składek w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wyniosło blisko 16.000.000 tys. zł, z czego nieco mniej niż 1.000.000 tys. zł to jest zadłużenie za okres do końca 1998 r. a pozostała kwota, to są już zadłużenia w nowym systemie.

To, co robimy, to po pierwsze – staramy się zawsze mieć objęte zadłużenie jakimikolwiek zabezpieczającymi działaniami egzekucyjnymi. W związku z tym to są zarówno

należności, które są kierowane do egzekucji, należności, które są kierowane do zabezpieczeń i to, do czego staramy się zawsze dążyć czyli do zawierania układów ratalnych po to, żeby wszelkie dodatkowe koszty związane z dochodzeniem należności były jak najniższe, przede wszystkim po stronie płatnika. Takich wpływów z egzekucji, jeżeli już mówimy o przymusowym ściąganiu, jest około 1.500.000 tys. zł rocznie. Pozostałe wpłaty, to są wpłaty dobrowolne, które trafiają do nas.

Skutki zmiany zasad waloryzacji z procentowej na kwotową. Zmiany te wyniosły ok. 600.000 tys. zł, dokładnie 592.000 tys. zł. Wydatki na waloryzację FUS były niższe w 2012 r. niż gdyby była przeprowadzona waloryzacja procentowa.

Jak państwo wiecie doskonale, mamy zawsze dostępne kredyty. Na koniec 2012 r. dostępnych linii kredytowych mieliśmy 4.000.000 tys. zł. Stan kredytów na koniec roku wyniósł 840.000 tys. zł, przy czym średnioroczne zadłużenie w 2012 r. to tylko 179.000 tys. zł. W związku z tym to zadłużenie rzeczywiście nie było istotne z tego punktu widzenia. To, co udało nam się także zrobić, to uzyskać bardzo dobre oprocentowanie i te kredyty, które mieliśmy zaciągnięte na koniec roku, to były kredyty bardzo tanie, po 47 punktów bazowych marży. W związku z tym uważamy, że prowadzimy bardzo gospodarną politykę, jeżeli chodzi o kredyty.

Jeżeli popatrzeć teraz jeszcze na to, co dzieje się w FUS (już przechodząc także częściowo do uwag Najwyższej Izby Kontroli) – jeżeli popatrzymy na to, co dzieje się w OFE i z rozliczeniami w ogóle, z płatnikami, to to, co działo się przez rok 2012 po stronie odsetkowej nie było specjalnie widoczne z jednej przyczyny, dlatego że przebudowywaliśmy bardzo poważnie nasz system informatyczny, ten, na którym są gromadzone właśnie wszelkie rozliczenia. Mamy zamiar zakończyć w ciągu lata większość dostępnych rozliczeń z otwartymi funduszami emerytalnymi. W ostatni weekend maja udało nam się przepisać dane już do nowego systemu informatycznego. W tej chwili trwa ustalanie i budowanie sald płatników a następnie już wszystkie dane, które są zgromadzone w systemie ewidencji kont i funduszy, czyli te wszystkie dane, którymi dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych, będą mogły być wykorzystane do rozliczeń z otwartymi funduszami emerytalnymi. Ważne, żebyście państwo pamiętali, że części danych po prostu Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie posiada, ponieważ to są te wszystkie postępowania wyjaśniające, które się toczą od lat i gdzie nie udało nam się uzyskać danych dotyczących zindywidualizowania wpłaconych składek. W związku z tym te działania są niezależne od tego, co się dzieje w systemie informatycznym. Głęboko wierzymy, że także ten nowy system informatyczny uzyska pozytywną ocenę Najwyższej Izby Kontroli i biegłych rewidentów po kolejnych kontrolach, ponieważ został zbudowany w taki sposób, żeby spełniał wszelkie wymogi ustawy o rachunkowości dotyczącej rozliczeń z płatnikami oraz rozliczeń z otwartymi funduszami emerytalnymi.

Jeżeli popatrzeć na zarzut dotyczący naszych rozliczeń z tytułu deputatów z ministrem gospodarki, to sytuacja tutaj jest dosyć nietypowa, ponieważ jesteśmy ciągle w dosyć nieuregulowanym sporze z Najwyższą Izbą Kontroli, aczkolwiek wykonujemy zalecenia. Jak wygląda sytuacja? Fundusz Ubezpieczeń Społecznych dostaje środki od ministra gospodarki na wypłatę ekwiwalentu z tytułu deputatów węglowych. W związku z tym, jeżeli popatrzeć na to, kto komu daje pieniądze, to pieniądze daje skarb państwa skarbowi państwa, ponieważ Fundusz Ubezpieczeń Społecznych korzysta z osobowości prawnej skarbu państwa, tak samo jak minister gospodarki. W związku z tym nie widzimy tutaj żadnej możliwości dochodzenia odsetek od ministra gospodarki, ponieważ ta sama osoba prawna od tej samej osoby prawnej nie może uzyskać sądowego nakazu zapłaty odsetek. Tym niemniej, ponieważ Najwyższa Izba Kontroli nie zgodziła się z naszym stanowiskiem, realizując ostateczne zalecenia Najwyższej Izby Kontroli przekazaliśmy już noty odsetkowe do ministra gospodarki. Niestety, uzyskaliśmy odpowiedź, że minister gospodarki nie widzi podstaw do zapłaty odsetek. A kierując się argumentacją podobną do naszej oraz nieco rozszerzoną (w tej chwili trwa analiza prawna, w której sprawdzimy, co możemy zrobić dalej), być może zwrócimy się do innych ciał o rozstrzygnięcie tego problemu prawnego. Natomiast to, co mogę powiedzieć, to to, że uważam, że dochowaliśmy najwyższej staranności przy gospodarowaniu środkami publicznymi z tego tytułu.

Jeżeli chodzi o stan środków finansowych już w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych czyli przechodząc już do państwowej osoby prawnej, środki na koniec roku zarówno finansowe jak i w papierach wartościowych wynosiły 1.114.000 tys. zł. Natomiast zobowiązania w tym samym momencie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wyniosły 1.176.000 tys. zł, a więc jesteśmy w takiej sytuacji, w której nasze zobowiązania są na razie ciągle wyższe od środków zgromadzonych na koniec roku. Te pieniądze, które znajdują się na koniec roku na środkach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych są, po pierwsze, wykorzystywane od razu na spłatę zobowiązań przechodzących z poprzedniego roku w styczniu. A po drugie, tak jak już mówiłam, szykujemy się do bardzo dużego skoku dotyczącego spłaty odsetek do otwartych funduszy emerytalnych. I te pieniądze będą pochodziły właśnie ze zgromadzonych i zaoszczędzonych przez nas środków.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w Zakładzie w 2012 r. wyniosło 3820,46 zł.

I to chyba wszystkie pytania i uwagi, które się pojawiały.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Jeszcze pan poseł Janusz Śniadek, bardzo proszę, panie przewodniczący.

Poseł Janusz Śniadek (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, panie prezesie. Zacytuję zdanie podkreślone przez pana dyrektora departamentu, kiedy relacjonował nam wyniki kontroli, które, w mojej ocenie, jest najdonioślejsze w tym dokumencie: „Niepowstrzymanie w najbliższych latach pogłębiającej się obecnie tendencji do nierównowagi między dochodami a wydatkami Funduszu, powiększającej deficyt finansów publicznych, może stanowić zagrożenie dla finansów publicznych państwa”. Pan, odnosząc się do tej uwagi stwierdził, że rząd podniósł wiek emerytalny, przez co poprawia bilans Funduszu.

Mój niepokój jest tego rodzaju, czy poprawa tego bilansu następuje po stronie wpływów czy wydatków? Bo to jest istotne, czy poprawiają się wpływy do Funduszu, czy raczej zobowiązania wydatkowe maleją? Czy w pańskiej ocenie ta poprawa bilansu wynikająca z podniesienia wieku jest już wystarczająca do tego, żeby uznać ten niepokój wyrażony przez Najwyższą Izbę Kontroli za nieuprawniony? Czy tutaj ZUS nie powinien bić na alarm w tej sprawie, wskazując nie tylko zagrożenia, ale również proponując działania? Czy rzeczywiście jest tak, że po stronie uszczelniania systemu czy po stronie wpływów nie są konieczne potrzebne działania nadzwyczajne już w tej chwili?

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Proszę, panie prezesie.

Prezes ZUS Zbigniew Derdziuk:

Panie przewodniczący, wysoka Komisjo, panie pośle. Jeśli chodzi o stwierdzenie dotyczące wieku emerytalnego, co trzy lata ZUS robi prognozę pięćdziesięcioletnią wpływów i wydatków. I z jednej strony podniesienie wieku emerytalnego przesuwa ten bilans bliżej wartości zera, bo on cały czas jest ujemny, ponieważ dłużej pracując płacimy składkę czyli więcej osób płaci składkę i przede wszystkim rosną przychody. Wydatki będą inaczej się kształtowały, kiedy te osoby przejdą na emeryturę, ale przede wszystkim bilans osób płacących i pobierających świadczenie się poprawia. Jeśli na piramidzie wieku mamy taką strukturę, że w roku 1950 rodziło się ponad 700 tys. dzieci, dzisiaj rodzi się ponad 400 tys. dzieci, w latach 80. też było około 700 tys. urodzin, to w wykresie mamy takie brzuszki, taką choinkę, co powoduje, że jeśli nie dopasowują się ilości osób pracujących i osób, które są beneficjentami czyli świadczeniobiorcami, to wtedy jest deficyt. Ale ta prognoza, którą my też realizujemy, odpowiadając na drugą część pytania, pokazuje malejący procentowy udział tego deficytu w PKB, czyli musimy podjąć wybór w tym zakresie.

System emerytalny ma trzy elementy parametryczne, jeden z nich to wiek. Wiek wpływa na to, jak długo płacimy składki, ale też wpływa na nasze przyszłe świadczenie, co jest bardzo istotne w systemie zdefiniowanej składki, kiedy wysokość świadczenia zależy od zebranych kwot. Zapraszam wszystkich państwa, żebyście zalogowali się na portal ZUS i sprawdzili, jaka jest wysokość państwa składek i hipotetyczna emerytura. Wyślemy też taką informację pisemną na ten temat. Czyli wiek ma wpływ.

Drugi element parametryczny to wysokość składek. Jak państwo też już słyszeli, część emerytur osób, które były rencistami, jest płaconych z tego funduszu czyli ta składka podwyższona o 2% poprawiła ten bilans. Musimy też mieć na uwadze koszty pracy, które powodują konkurencyjność gospodarczą. Jak finansować to z innych tytułów budżetowych, kiedy mamy dotację 39.000.000 tys. zł, która głównie jest z VAT? To jest główny dochód budżetu.

I trzeci element, to wysokość świadczeń. Wysokość świadczeń w systemie zależy znowu od zapłaconych składek i od dalszej przeciętnej trwania życia a dalsze przeciętne trwanie życia się wydłuża. Proszę zauważyć, że w ciągu ostatnich dwóch dekad mamy dwa i pół roczników więcej emerytów, bo dalsze przeciętne trwanie życia osoby w wieku emerytalnym wydłużyło się w ciągu ostatnich dwudziestu paru lat prawie o dwa i pół roku. To oznacza, że wysokość świadczenia jest też oczywiście regulowana waloryzacją. Ale tutaj rząd jest konsekwentny, żeby utrzymać wartość nominalną tego świadczenia podnosi je zgodnie ze wskaźnikiem w tym zakresie.

Czyli odpowiadając na pytanie, które zasygnalizowano w raporcie NIK, mamy świadomość, że tego wyzwania nie da się rozwiązać *ad hoc*, ale przewidując zmniejszający się udział procentowy, zdolność pokrycia przez finanse publiczne, oczywiście przy rozwoju gospodarczym, bo to jest czwarty podstawowy parametr, da możliwość równoważenia środków finansów publicznych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Proszę bardzo, jeszcze pan poseł Śniadek.

Poseł Janusz Śniadek (PiS):

Dziękuję i przepraszam, panie prezesie. Mnie, przyznam, z pana bardzo obszernego wywodu, za który dziękuję, niesłychanie zaintrygowały te prognozy, o których pan mówi. Gdyby można było w jakiś sposób do nich dotrzeć, to jestem niesłychanie zainteresowany. Natomiast przyznaję, że z tego wywodu kompletnie nie zrozumiałem jednego zdania. Powiedział pan, że podniesienie wieku powoduje zwiększenie ilości płatników składek. To jest dla mnie o tyle niezrozumiałe, że dla mnie, realnie liczba płacących składki to jest dokładnie liczba osób zatrudnionych, pracujących w danym roku. I w sytuacji, gdy bezrobocie rośnie, stwierdzenie, że wielkość wpływów ze składek wzrasta, jest dla mnie niezrozumiałe i tym bardziej intrygujące. Jak to rozumieć?

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Panie prezesie, proszę jeszcze odpowiedzieć na to pytanie, ale jak rozumiem, nasze systematyczne spotkania poświęcone ZUS-owi będą pewnie jeszcze lepszym forum do takiej szerokiej dyskusji, również o tych prognozach emerytalnych, prognozach demograficznych. Proszę bardzo.

Prezes ZUS Zbigniew Derdziuk:

Panie przewodniczący, prognoza jest publikowana na stronach ZUS, co trzy lata robimy pięćdziesięcioletnią a co roku – pięcioletnią. Ta prognoza, zgodnie z art. 51 ustawy jest oczywiście badana przez audytora, niezależnego aktuariusza. Aczkolwiek ta nie jest jeszcze publikowana, bo musi być przyjęta przez Radę Ministrów, ale poprzednie są i myślę, że ta również będzie opublikowana w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach rządowych. Jak będzie w obiegu rządowym, to już będzie publikowana. Dzisiaj jest w uzgodnieniach. Myślę, że już poszła chyba do partnerów społecznych.

Jeśli zaś chodzi o kwestię wieku, to inaczej sytuacja się kształtuje w czasie cyklu gospodarczego, który nie jest bardzo dynamiczny, tak to bym powiedział. Zauważmy, że od 2008 r. było realne podniesienie wieku emerytalnego dla osób, którym wcześniej odjęto prawa do wcześniejszej emerytury i liczba osób zatrudnionych wzrosła dosyć istotnie. My mówimy, oczywiście, w naszej prognozie, że ważny jest rynek pracy, ale też ważna jest liczba osób, które są zdolne do pracy. Zwróćmy uwagę na to, że Polska ma przed sobą wielkie wyzwanie i wiele działań jest podejmowanych, żeby zwiększyć poziom aktywności zawodowej. Poziom aktywności zawodowej Polaków w Unii Europejskiej nie jest zbyt wysoki. Zależy od mobilności pracowników, ale też od rynku pracy. Tutaj mamy inne parametry i one nie wszystkie zadziałały. Podwyższenie wieku, jako

parametru, znacznie zwiększa podaż pracy czyli więcej osób nie ma świadczenia emerytalnego, tylko jest w wieku produkcyjnym. Drugi parametr to jest zdolność pozyskania tej pracy i rynek pracy. Zakładamy, że w kolejnych latach tej prognozy (ona ma elementy wrażliwości) będzie się zmieniała struktura potrzeb pracy i to bezrobocie będzie spadało, bo będzie mniej ludzi w wieku produkcyjnym. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Pani przewodnicząca, rekomendacja?

Poseł Katarzyna Mrzygłocka (PO):

Rekomendacja pozytywna.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Czy jest sprzeciw wobec zamiaru przyjęcia rekomendacji pozytywnej do... Jeszcze pan dyrektor Szczerbiński, proszę bardzo.

Dyrektor departamentu NIK Jacek Szczerbiński:

Jeśli można, chciałbym jedną rzecz sprostować w związku z tym, co powiedziała pani prezes Boryczka. Otóż nie jesteśmy w nieustającym sporze z ZUS-em, ponieważ ZUS skorzystał z procedury wynikającej ze znowelizowanej ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli i złożył zastrzeżenia do tej kwestii. Zastrzeżenia zostały oddalone przez komisję rozstrzygającą. Na podstawie argumentacji związanej z art. 5 ust. 1 ustawy o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych, który mówi, że kto nie dochodzi należności budżetu państwa, w tym nie nalicza odsetek, jest winien naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Ustawodawca czyli Wysoka Izba, Sejm, parlament, uchwalając tę ustawę nie rozróżnił sektora prywatnego i publicznego, to znaczy każdy, kto nie dochodzi, niezależnie od tego, skąd należność pochodzi. Najwyższa Izba Kontroli w tej kwestii nie mogła inaczej rozstrzygnąć, w związku z tym, naszym zdaniem, ten spór jest rozstrzygnięty.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Pani wiceprezes Boryczka, proszę bardzo.

Członek Zarządu ZUS Mirosława Boryczka:

Bardzo serdecznie dziękuję. Może dwie rzeczy. Rzeczywiście, jeżeli chodzi o sprawy proceduralne, nasza możliwość dialogu formalnego z Najwyższą Izbą Kontroli skończyła się w ramach postępowania kontrolnego. Nie zmienia to faktu, że nasza ocena stanu faktycznego jest zupełnie inna. I nie mówimy tutaj o tym czy odsetki były dochodzone, tylko czy one się w ogóle należą, ponieważ ta sama osoba, skarb państwa, nie może dochodzić odsetek od siebie samego, ponieważ to znaczy, że te odsetki są, co do istoty, niezależne. Na razie, jak mówię, wypełniliśmy zalecenie Najwyższej Izby Kontroli, czyli zgodnie z zaleceniem pokontrolnym wystąpiliśmy do Ministra Gospodarki, który na razie odpisał nam, cytuję: „odsetki są nienależne, ponieważ nie należą się Funduszowi Ubezpieczeń Społecznych". Trwają w tej chwili u nas analizy na temat tego, jak rozstrzygnąć formalnie ten spór. Rozumiem, że w razie czego rozstrzygnie to Komisja Orzekająca i Rzecznik Dyscypliny Pracy.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Sprawa precedensowa i pewnie jej rozstrzygnięcie będzie służyło na przyszłość podobnym sytuacjom.

Czy jest sprzeciw wobec zamiaru pozytywnego zaopiniowania bloku dziewiątego czyli punktów 23-26? Sprzeciwu nie słyszę, zatem uznaję, iż Komisja pozytywnie opiniuje część budżetową 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych, plan finansowy Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wraz z planem finansowym Funduszu Rezerwy Demograficznej, plan finansowy Funduszu Emerytur Pomostowych oraz plan finansowy państwowej osoby prawnej Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Bardzo dziękuję przedstawicielom Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, panu prezesowi Derdziukowi i współpracownikom. Chwila na spokojne opuszczenie sali przez państwa. Dziękujemy również.

A za chwilę kolejne punkty i poddałbym pod rozwagę Komisji, czy możemy je wspólnie rozpatrzeć, bo są to bloki piąty i szósty, punkty 11, 13 czyli część budżetowa 63 –

Rodzina, część budżetowa 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji 28 – Program wieloletni w zakresie zadania 13.1- czyli „Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie" a następnie pkt 14 – część budżetowa 85, czyli budżety wojewodów ogółem w zakresie działów 852 – Pomoc społeczna, 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, część 83 – Rezerwy celowe w zakresie poz. 6, 25, 27, 34, 38, 53 i 58 oraz Program wieloletni w zakresie zadania 13.1 – „Pomoc państwa w zakresie dożywiania".

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to będziemy rozpatrywać to łącznie. Nie słyszę sprzeciwu. Proszę zatem, panią minister Elżbietę Seredyn o przedstawienie istoty sprawozdania.

Podsekretarz stanu w MPiPS Elżbieta Seredyn:

Dziękuję, panie przewodniczący. Ponieważ wszystkie szczegóły są zawarte w sprawozdaniu, materiał jest dość obszerny, pozwolę sobie oddać głos dyrektorowi Śliwonikowi, który zwróci uwagę na najważniejsze rzeczy w tej części. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor biura w MPiPS Piotr Śliwonik:

Dziękuję, panie przewodniczący. Pkt 11 dotyczy części budżetowej 63 – Rodzina. W zakresie dochodów plan w tej części opiewał na 3 tys. zł. Realizacja w tej części dochodów wyniosła 38 tys. zł i to ta główna pozycja wpływów. To są odsetki bankowe naliczone od dotacji przekazanych beneficjentom na realizację zadań z zakresu opieki nad dzieckiem i rodziną.

Jeżeli chodzi o wydatki, plan w tej części ustawy budżetowej zamykał się kwotą 14.302 tys. zł.W wyniku uruchomienia środków z rezerw celowych ich wielkość uległa zwiększeniu do poziomu 14.208 tys., natomiast wykonanie wydatków w tej części wyniosło 13.731 tys. zł. I tutaj dominującą pozycję w tej części w zakresie wydatków stanowiły środki na realizację resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, gdzie wydatkowano 7506 tys. zł. Natomiast pozostała kwota czyli 6225 tys. zł została przeznaczona na sfinansowanie kosztów funkcjonowania urzędu Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Jeśli chodzi o wydatki na wynagrodzenia w części 63 – Rodzina, wydatkowano kwotę 2828 tys. zł. Przeciętne zatrudnienie zostało utrzymane na poziomie roku 2011.

Przechodząc do pkt 12 i jeżeli można, to również 13, które dotyczą „Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie" myślę, że warto byłoby tutaj wspomnieć o tym, że program został ustanowiony uchwałą Rady Ministrów Nr 162 z 2006 r. Całkowity koszt tego programu planowany na lata 2006-2016 powinien się zamknąć kwotą 133.505 tys. zł.I jeżeli chodzi o ustawę budżetową na rok 2012, program ten był planowany w dwóch miejscach, zarówno w części 85 – Budżety wojewodów, gdzie została zaplanowana kwota 16.024 tys. zł oraz w części 83 – Rezerwy celowe w poz. 28, gdzie zaplanowano kwotę 376 tys. zł. Nakłady wynikające z realizacji zadania „Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie" zostały poniesione w wysokości 16.570 tys. zł, z tego 12.472 tys. zł przeznaczone zostało na utrzymanie trzydziestu pięciu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, natomiast 4098 tys. zł przeznaczono na finansowanie realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie.

Ponadto w ramach rezerwy celowej w poz. 28 ujęta była kwota 3000 tys. zł, która została przeznaczona na realizację programu osłonowego wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, która dokładnie będzie omówiona przy części 44 – Zabezpieczenie społeczne.

I teraz pkt 14 – część budżetowa 85 – Budżety wojewodów w dziale 852 i 853 w zakresie właściwości ministra właściwego do spraw polityki społecznej. Jeśli chodzi o dochody w dziale 852 – Pomoc społeczna, planowano do osiągnięcia kwotę 134.000 tys. zł, natomiast wykonanie wyniosło 208.000 tys. zł. Dochody w tym dziale uwzględniały w szczególności odpłatność osób korzystających z usług świadczonych w środowiskowych domach samopomocy, odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze, zwrot należności z tytułu wypłaconych świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego wraz z odsetkami.

I to byłyby wszystkie informacje w zakresie dochodów w dziale 852.

Jeżeli chodzi o wydatki w tym dziale, plan wynikający z ustawy budżetowej na rok 2012 opiewał na kwotę 12.850.000 tys., natomiast w wyniku zmian w planie osiągnął wartość 14.127.000 tys. zł. Jeżeli chodzi o wykonanie wydatków na zadania z zakresu pomocy społecznej to wykonanie wyniosło blisko 13.826.000 tys. zł. Jeżeli chodzi o szczegóły dotyczące najważniejszych elementów wydatkowych, to na świadczenia rodzinne i świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego wydatkowano 9.651.000 tys. zł, na zadania z pomocy społecznej kwotę 3.935.000 tys. zł, na wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej blisko 87.000 tys. zł.

Jeżeli chodzi o realizację zadań w dziale 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, tutaj dochody w części zadań, za które odpowiedzialny jest minister właściwy do spraw rodziny, wyniosły 645 tys. i dotyczą zwrotów niewykorzystanych środków w ramach programu „Maluch". Jeżeli chodzi wydatki w dziale 853, również w części nadzorowanej przez ministra właściwego do spraw rodziny, zaplanowano środki w wysokości nieco ponad 76.000 tys. W wyniku zmian w trakcie roku plan po zmianach wyniósł 190.000 tys. zł. Wykonanie wydatków w tym dziale wyniosło 186.000 tys. i wydatki te obejmowały w szczególności realizację zadań związanych z wydatkami związanymi z fozł. Ponadto na działalność zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności przeznaczono i wydatkowano kwotę blisko 89.000 tys. zł. Na działalność komisji wojewódzkich do spraw służby zastępczej przeznaczono blisko 300 tys. zł. Jeżeli chodzi o wynagrodzenia w dziale 853, związane one były z wynagrodzeniami osób zatrudnionych w zespołach do spraw orzekania o niepełnosprawności i tutaj kwota wydatkowana to jest 2322 tys. zł przy stanie zatrudnienia na poziomie 59 etatów.

Punkt 15 składa się z kilku podpunktów i opisuje rezerwy celowe, które są planowane w części 83. Pierwsza rezerwa ujęta w poz. 6 pod nazwą Program Poakcesyjnego Wsparcia Obszarów Wiejskich. Środki zaplanowane w ustawie budżetowej były w kwocie 24.200 tys. zł, rozdysponowano kwotę w wysokości 18.334 tys. zł.

Kolejna rezerwa celowa, poz. 25 pod nazwą – Dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej. Plan wynikający z ustawy budżetowej w tej pozycji wynosił 37.527 tys. zł, środki zostały rozdysponowane w 100%.

Kolejna rezerwa celowa, poz. 27 – środki na realizację Programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania". Jeżeli chodzi o rezerwę celową zaplanowano kwotę 200.000 tys. zł, natomiast w budżetach wojewodów ujęta na ten cel kwota wyniosła 350.000 tys. zł. Jeżeli chodzi o realizację programu dotyczącego dożywiania, to może za chwilę.

Kolejna rezerwa, poz. 34 – środki na uzupełnienie dotacji celowych na realizację świadczeń rodzinnych i świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego oraz na opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne. Plan wynikający z ustawy budżetowej tej rezerwy wynosił 730.000 tys. zł, natomiast uruchomiono kwotę 663.393 tys. zł.

Kolejna rezerwa, poz. 38 – środki na dofinansowanie zadań realizowanych przez zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności. Kwota zaplanowana w ustawie budżetowej wyniosła 3890 tys. zł, rozdysponowanie nastąpiło w 100% czyli 3890 tys. zł.

Kolejna rezerwa ujęta w poz. 53 – środki na dofinansowanie i finansowanie zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Plan wynosił 62.500 tys. zł, rozdysponowano 62.083 tys. zł, czyli blisko 100%.

I poz. 58 – środki na realizację zadań wynikających z ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech. Tutaj w planie rezerwy była kwota 51.000 tys. zł, rozdysponowano 100% środków rezerwy.

Jeszcze może dwa słowa, jeżeli chodzi o realizację programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania". Tak jak już wspominałem, w rezerwie celowej poz. 27 zaplanowano kwotę 200.000 tys. zł, w budżetach wojewodów ujęta na ten cel kwota wynosiła 350.000 tys. zł. Środki z rezerwy zostały wykorzystane i uruchomione w całości. Program został wykonany na poziomie 549.081 tys., co stanowi blisko 99% planu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję bardzo. Proszę panią poseł Joannę Kluzik-Rostkowską o przedstawienie stanowiska wobec tego sprawozdania.

Poseł Joanna Kluzik-Rostkowska (PO):

Witam serdecznie. Rozmawiamy tutaj o takich zadaniach, o takich działaniach, o których można powiedzieć, że mogą zaabsorbować wszystkie pieniądze, które budżet może na te działania przeznaczyć. Przyglądałam się tym pozycjom od 11 do 16 pod kątem tego, czy potrafiliśmy te zaplanowane pieniądze dobrze wydać i w większości przypadków wydaliśmy je w okolicach 100%, czasem to było 99,2%, czasem 96%. Czyli na pewno dobrze wydajemy to, co mamy. Oczywiście, jest pytanie, czy moglibyśmy wydać więcej? Pewnie tak. Zadumałam się tylko przy trzech pozycjach. Po pierwsze, przyglądałam się tej liczbie trzy razy, ponieważ okazało się, że przychody w dziale – Rodzina były na poziomie 1226%. Oczywiście w liczbach bezwzględnych to już nie wygląda tak dobrze, bo zaplanowaliście państwo 3 tys. zł a wyszły 38 tys. zł, ale przyznam szczerze, że taką liczbę procentów to rzadko można ujrzeć, szczególnie w dziale – Przychody.

Druga pozycja zadumała mnie nieco inaczej, ponieważ wojewodowie zaplanowali pewną sumę środków dla cudzoziemców i okazało się, że ich było tak niewielu, że tylko w 12% te pieniądze zostały wydane, ale to z przyczyn oczywistych. Spodziewaliśmy się większej grupy a ta grupa była mniejsza. I raz tylko wśród tych wielkich liczb zbliżających się do 100% zeszliśmy poniżej 90%, do 88,7% i to było w przypadku wsparcia z budżetu państwa dla pracowników socjalnych. Jest ustawa, która mówi, że można tych pracowników socjalnych wesprzeć kwotą do 250 zł. I to jest moje jedyne pytanie, bo jestem przekonana, że pracownicy socjalni są tak źle opłacani, że tutaj każdy grosz się liczy, więc jest pytanie moje takie: co się stało, że nie udało się wydać tych 100%, tyko te 12% czy 11,3% gdzieś tam uciekło? To jest moje jedyne pytanie. Całość proponuję zaakceptować pozytywnie.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Bardzo proszę, pan dyrektor Szczerbiński, stanowisko Najwyższej Izby Kontroli.

Dyrektor departamentu NIK Jacek Szczerbiński:

Panie przewodniczący, wysoka Komisjo. Najwyższa Izba Kontroli oceniła wykonanie budżetu w części 63 – Rodzina, pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości czyli stopień niżej. Wynikało to ze stwierdzonej nieprawidłowości polegającej na długotrwałości postępowania w sprawie wykupu majątkowych praw autorskich finansowanych zarówno z części 44 jak i 63, dotyczących programów informatycznych. A sprawa trwała od 2010 r. i była zgłaszana w kolejnych latach do ministra przez Najwyższą Izbę Kontroli. Ta długotrwałość i niezrealizowanie tego wykupu spowodowało konieczność zakupienia z wolnej ręki zamiast w trybie konkurencyjnym kolejnej usługi rozszerzenia funkcjonalności systemów oraz ich serwisu i administrowania dwóch systemów informatycznych, które badaliśmy. Rzecz polega na tym, że trzy tygodnie, jak dobrze pamiętam, po zakończeniu postępowania zakupu tej usługi z wolnej ręki, wykupiono wreszcie prawa autorskie. Zwróciliśmy na to szczególnie uwagę, ponieważ w tej sprawie, zdaniem Najwyższej Izby Kontroli, nie dostosowano całego postępowania do wytycznych Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, na co zwracaliśmy uwagę już w ubiegłym roku podczas kontroli. I w tej kontroli przypomnieliśmy o tym ministrowi. Zresztą, kiedy będziemy omawiali część 44, ta sprawa w całości dotyczy również 44, więc wtedy już nie będę tej kwestii powtarzał.

Pozostałe opisane w informacji nieprawidłowości były drobne, incydentalne i nie miały wpływu na realizację budżetu w części 63.

Jeśli chodzi o poz. 28 – Rezerwy celowe na dofinansowanie zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w tej części badaliśmy wykonanie budżetu. Nie stwierdziliśmy nieprawidłowości, natomiast zadania wynikające z przeciwdziałania przemocy w rodzinie będą zaprezentowane Wysokiej Izbie w niedługim czasie. Właśnie zakończyliśmy pracę nad informacją o wynikach kontroli o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przez administrację publiczną i w najbliższych tygodniach wysokiej Komisji te informacje pan prezes przekaże.

Jeżeli chodzi o część 85 – Budżety wojewodów w działach 852 i 853 należy nadmienić, że Najwyższa Izba Kontroli nie formułowała ogólnej oceny wykonania tejże części z prostego powodu, ponieważ kontrolę przeprowadzaliśmy jednostkowo u szesnastu wojewodów. To jest szesnaście indywidualnych jednostkowych ocen każdego wojewody i to w całym budżecie, w którym dział 852 i 853 jest tylko jednym z elementów badania. W związku z tym nie ma sformułowanej oceny. Dane liczbowe przedstawił już pan dyrektor Śliwonik, w związku z tym nie będę już tego powtarzał. Oceny wszystkich wojewodów są zawarte w informacjach, które zostały przekazane Wysokiej Izbie. W związku z tym byłoby trochę niezręcznie, gdybym w tej chwili zaczął prezentować szesnaście ocen, jeszcze rozbijając to na poszczególne działania realizowane przez wojewodów.

Jeśli chodzi o część 83 – Rezerwy celowe, NIK po kontroli wykonania budżetu w 2012 r. w części 83 w odniesieniu do wszystkich rezerw, w tym również ujętych w pozycjach 6, 25, 27, 34, 38, 53 i 58 stwierdziła, że utworzone zostały one zgodnie z art. 140 ustawy o finansach publicznych. Nie zgłoszono żadnych uwag do rozdysponowywania tych rezerw, zmiany przeznaczenia i tworzenia nowych rezerw. Wnioski dysponentów analizowane były rzetelnie pod względem ich zgodności z przeznaczeniem danej rezerwy. Przy ich rozpatrywaniu brano pod uwagę zaawansowanie i realizację planu finansowego każdego dysponenta. Decyzje Ministra Finansów w tych sprawach wydawane były zgodnie z obowiązującymi przepisami i bez zbędnej zwłoki, w związku z tym nie formułowaliśmy uwag w części 83, która tak naprawdę jest częścią redystrybucyjną dla budżetu i staje się częściami do realizacji u poszczególnych dysponentów głównych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Bardzo proszę, pani poseł Zuba.

Poseł Maria Zuba (PiS):

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie. W tych częściach omawianych tutaj łącznie dotykamy największej biedy, jaka panuje wśród rodzin polskich. Pan dyrektor powiedział, że większość tych programów została zrealizowana w 100%. Pani poseł odniosła się, że każda kwota mogłaby być wykorzystana i tak naprawdę ona byłaby dobrze wykorzystana. Niemniej jednak mam pytanie do pana dyrektora, bo już nie liczę na odpowiedź od pani minister, czy państwo, jako resort specjalizujący się w tym zakresie, próbujecie optymalizować, jakie środki zagwarantowane w budżecie pozwoliłyby Polakom godnie żyć, w tym również tym, których pozbawiamy pracy stosując z Funduszu Pracy skarbonkę, żeby przynajmniej im i ich dzieciom dać możliwość funkcjonowania poprzez pomoc społeczną? Czy macie państwo tę wiedzę, czy próbujecie to zdefiniować? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa jeszcze chciałby zabrać głos? Nie widzę, zatem bardzo proszę, pani minister.

Podsekretarz stanu w MPiPS Elżbieta Seredyn:

Dziękuję panie przewodniczący, wysoka Izbo. Odnosząc się do pytania pani poseł Kluzik-Rostkowskiej chcę powiedzieć o środkach, które były przeznaczone dla pracowników socjalnych i nie udało nam się ich do końca wydać. I tutaj wyrażam ubolewanie, ale znam przyczyny. Otóż zawód pracownika socjalnego dotowany jest tym specjalnym dodatkiem 250 zł tylko wtedy, kiedy pracownik socjalny pracuje w terenie. Ponadto jest to zadanie własne samorządu gminnego bądź powiatowego. Jako Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej dofinansowujemy to zadanie tylko i wyłącznie na wniosek wojewodów. I to są główne powody, dla których nie wydatkowaliśmy w 2012 r. wszystkich pieniążków przeznaczonych na ten cel.

Natomiast odnosząc się do kwestii, bo nie było to pytanie *à propos* materii, o której dzisiaj dyskutujemy, czyli o budżecie w 2012 r., jak on został zrealizowany a wiemy, że został zrealizowany bardzo dobrze i prawie w stu procentach, chcę podkreślić, że dotykamy subtelnej i wrażliwej materii. I gdybyśmy mieli jeszcze dodatkowe pieniądze, z całą pewnością wykorzystalibyśmy je na domy pomocy społecznej, ośrodki wsparcia i inne

zadania, które są związane z realizacją zadań z ustawy o pomocy społecznej, dla całej polityki rodzinnej. I tyle tytułem komentarza. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):
Dziękuję. Proszę bardzo, pani poseł Zuba.

Poseł Maria Zuba (PiS):
Nie pytałam, na co, tylko, w jakiej wysokości, według państwa oceny, optymalne środki są potrzebne na te poszczególne cele?

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):
Dziękuję. Pani minister?

Podsekretarz stanu w MPiPS Elżbieta Seredyn:
Dziękuję, panie przewodniczący. Pani poseł, myślę, że to pytanie będziemy kierować w momencie, kiedy będziemy planować pieniądze na rok 2014, bo nie umiem pani odpowiedzieć inaczej. To jest hipoteza, którą możemy stawiać wspólnie tutaj na tej sali. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):
Szanowni państwo. Pani poseł Kluzik-Rostkowska zaproponowała, by w działach bloku piątego i szóstetgo pozytywnie zaopiniować wykonanie budżetu. Czy jest sprzeciw wobec takiej propozycji? Jest sprzeciw, tak. Do całości sprzeciw, czy do któregoś z poszczególnych...? Do całości. Szanowni państwo, zatem poddaję pod głosowanie pkt 11 część budżetowa 63 – Rodzina.

Kto jest za pozytywną opinią? Dziękuję. Kto jest przeciwny pozytywnej opinii? Dziękuję. Czy ktoś się wstrzymał? Nie widzę. Proszę o podanie wyniku.

Sekretarz Komisji Elżbieta Przybylska:
12 głosów za, 2 przeciwne.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):
Dziękuję. Czyli przy 12 głosach za i 2 przeciwnych pozytywna opinia.

Część 83 – rezerwa w zakresie poz. 28.

Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem tej części? (12). Dziękuję. Kto jest przeciw? (2). Dziękuję. Nikt się nie wstrzymał. Proszę o wynik. (12:2). Dziękuję. Tak przewidywała pani przewodnicząca Kochan.

W pkt 13 – Program wieloletni „Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie"

Kto jest za pozytywną opinią? (12). Kto jest przeciw? (2). Czy ktoś się wstrzymał? Nie widzę. (12:2), czyli pozytywna opinia.

Pkt 14 – część budżetowa 85 – Budżety wojewodów, 852 – Pomoc społeczna, 853 – Pozostałe zadania.

Kto jest za pozytywną opinią? (12). Dziękuję. Kto jest przeciw? (2). Dziękuję. Czy ktoś się wstrzymał? Nie słyszę. (12:2). Dziękuję.

Pkt 15 – część budżetowa 83 – Rezerwy celowe.

Kto jest pozytywną opinią? (12). Dziękuję. Kto jest przeciw? (2). Dziękuję. Nikt się nie wstrzymał. Rozumiem, że bez zmian (12:2). Pozytywna opinia.

Pkt 16 – Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywania".

Kto jest za pozytywną opinią? (12). Dziękuję. Kto jest przeciw? (2). Dziękuję. Nikt się nie wstrzymał, czyli bez zmian (12:2). Pozytywna opinia. Dziękuję.

Przechodzimy do ostatniego bloku trzeciego, pkt 7 i 8, czyli część budżetowa 44 – Zabezpieczenie społeczne i część budżetowa 83 – Rezerwy celowe w zakresie poz. 39. Pan dyrektor Śliwonik, proszę bardzo, panie dyrektorze.

Dyrektor biura w MPiPS Piotr Śliwonik:
Panie przewodniczący, szanowni państwo, pani minister. Dziękuję za oddanie głosu. Dwa ostatnie punkty dzisiejszego posiedzenia. Punkt 7 dotyczący części budżetowej 44 – Zabezpieczenie społeczne i tradycyjnie najpierw dochody, później wydatki.

Dochody w tej części na rok 2012, zgodnie z ustawą budżetową zostały zaplanowane w wysokości 869 tys. zł, natomiast kwota zrealizowanych dochodów wyniosła 682 tys. zł. Jeżeli chodzi o wydatki w części 44 wynikającej z ustawy budżetowej na rok 2012 wyniosły one 822.069 tys. zł. Plan po zmianach uległ zwiększeniu do poziomu 905.310 tys., wynikało to z uruchomienia środków z rezerw celowych. Zrealizowane wydatki wyniosły 900.473 tys. zł, co stanowi 99% planu po zmianach.

Wydatki ponoszone w tej części dotyczyły sfinansowania zadań w zakresie pomocy społecznej, zatrudniania i rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, działań w zakresie pożytku publicznego jak również kosztów funkcjonowania urzędu ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Dominującą pozycją w wydatkach dla tej części była dotacja dla Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w kwocie 747.686 tys. zł. Ponadto w ramach tej części finansowano Program Operacyjny Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na kwotę 58.606 tys. zł. Koszt funkcjonowania urzędu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w zakresie zadań wynikających z zabezpieczenia społecznego, to była kwota 29.000 tys. zł. Funkcjonowanie systemu „Pomost" dla pomocy społecznej – 27.000 tys. zł. Realizacja Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych w kwocie blisko 20.000 tys. zł. Realizacja wypłat dotacji celowych związanych z realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej na kwotę 12.000 tys. zł. Tutaj przy omawianiu poprzednich bloków wspominałem o realizacji programu Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez część 44. Tutaj wydatki zamknęły się kwotą 2888 tys. zł. I jeszcze jedna taka duża pozycja – współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej w wysokości 1353 tys. zł.

Jeżeli chodzi wydatki w ramach części 44 na wynagrodzenia, w roku 2012 wydatkowano 17.963 tys. Przeciętne zatrudnienie zostało utrzymane na poziomie roku 2011.

I jeszcze może trzy zdania, jeżeli chodzi Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, czyli pkt 8 porządku obrad. Tak dla porządku, program ustanowiony uchwałą Rady Ministrów Nr 238 z 2008 r. W poz. 39 w części budżetowej 83 ujęto kwotę 60.000 tys. zł, natomiast rozdysponowano 58.606 tys. I w roku 2012 dofinansowanie otrzymało siedemset pięćdziesiąt podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. W ciągu kilku minut powinien do nas dołączyć również pan poseł Tadeusz Tomaszewski i dlatego proponuję może odwrócić kolejność i teraz, gdyby pan dyrektor Szczerbiński zechciał się wypowiedzieć a za chwilkę, jak dotrze pan poseł Tomaszewski, to przedstawi stanowisko w tej sprawie.

Dyrektor departamentu NIK Jacek Szczerbiński:

Panie przewodniczący, wysoka Komisjo. Najwyższa Izba Kontroli oceniła część 44 o stopień niżej niż najwyższy w trzystopniowej skali ocen czyli pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości. Nieprawidłowości dotyczyły wspomnianego przez pana dyrektora Śliwonika Funduszu Inicjatyw Obywatelskich, ale też Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych. Wybranym organizacjom pozarządowym, które nie zakwalifikowały się w konkursie FIO przyznawano dotacje na podstawie tzw. oceny strategicznej, czego Najwyższa Izba Kontroli nie kwestionuje, znaczy uznaje prawo pana ministra do przyznawania takiej oceny, tym bardziej, że przewiduje to tenże program, natomiast, zgodnie z przepisami ustawy o organizacjach pożytku publicznego i wolontariacie, te zasady muszą być jawne. To znaczy nie może być tak, że zasady przyznania tych dodatkowych punktów beneficjentom, którzy nie otrzymali punktów w czasie postępowania konkursowego, ogłasza się już po przyznaniu im dotacji. A tak nastąpiło w przypadku obydwu programów. Również po zakończeniu postępowania lista organizacji, które otrzymały dofinansowanie w ramach tych dwóch programów, czyli Fundusz Inicjatyw Obywatelskich oraz Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych, zawierała tylko wybrane jednostki, nie wszystkie, które były objęte tym dofinansowaniem.

O drugiej nieprawidłowości wspomniałem już, kiedy omawialiśmy część 63. Dotyczyła zakupu praw autorskich oprogramowania informatycznego z części 44 i 63. I wreszcie trzecia, drobna rzecz, ale dolegliwa dla ministerstwa. Otóż stwierdzono, że system księ-

gowości komputerowej nie zapewniał automatycznej kontroli kompletności zapisów, poprawności i sekwencji dat. Jest to uciążliwość, która nie wpływa na sprawozdawczość roczną, być może wpływa na sprawozdawczość bieżącą, ale na pewno świadczy o niemożności sprawowania bieżącej finansowej kontroli zarządczej nad tymi procesami księgowymi, do czego każda instytucja sektora finansów publicznych jest zobowiązana w rozumieniu znowelizowanej ustawy o finansach publicznych.

Dziękuję bardzo. A należy tylko dodać, że tę nieprawidłowość w toku kontroli, tuż po kontroli usunięto, o czym zostaliśmy poinformowani.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Kto z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji? Bardzo proszę, pani poseł Maria Zuba.

Poseł Maria Zuba (PiS):

W sprawozdaniu, które otrzymaliśmy, jest taka adnotacja, że poziom wykonanych dochodów w 2012 r. w stosunku do roku 2011 stanowi 32%. Powyższa relacja wynika przede wszystkim z niższych w stosunku do roku ubiegłego wpływów z tytułu zwrotu przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych środków dotacji celowej przeznaczonej na zrekompensowanie 50% dochodów utraconych na skutek zastosowania ustawowych zwolnień dla prowadzących zakłady pracy chronionej. I tutaj prośba, aby pan dyrektor zechciał szerzej się wypowiedzieć na ten temat, z czego to wynika i jakie były przyczyny, jakie przesłanki, że inaczej państwo to planowaliście a inna była rzeczywistość?

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Kibicowaliśmy panu posłowi Tomaszewskiemu mniej więcej od trzech godzin wiedząc, jaka jest szansa na dotarcie na posiedzenie naszej Komisji. Ale to bardzo ważne. Pan poseł Tomaszewski, przewodniczący Komisji do Spraw Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, nieprzypadkowo jest koreferentem w zakresie tych części budżetu. I bardzo proszę pana przewodniczącego Tomaszewskiego o przedstawienie swoich uwag.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (SLD):

Panie przewodniczący, szanowni przedstawiciele resortu. W części 44 – Zabezpieczenie społeczne, jeśli chodzi o dochody budżetu państwa, one zostały wykonane w 78,5%. Ale patrząc na przyczynę braku wykonania tych dochodów można powiedzieć, że wracamy powoli do normalności. Mianowicie, wcześniej planowano większe zwroty niewykorzystanej dotacji dla gmin za zrekompensowanie części ubytków wynikających z podatków. I dwa, zmniejszenie zwrotów z dotacji zarówno z FIO jak i z programu w zakresie pomocy społecznej. W związku z powyższym, oczywiście to jest ważne, w budżecie państwa wykonanie tych dochodów nie jest jakąś stratą, której nie można w innych częściach budżetu państwa odrobić.

Jeśli chodzi o wydatki związane z administracją publiczną, zatrudnieniem. Zatrudnienie wynosiło 285 etatów, o 3 więcej niż w 2011 r. i przeznaczono na to 18.110 tys. zł. Jeśli chodzi o wynagrodzenia za te 3 etaty, też jest uzasadnienie dotyczące wzrostu tych etatów. W ramach części 44 realizowane były cztery programy z zakresu pomocy społecznej na kwotę 12.349 tys. zł. Wydatkowano je w 99,4%. W tych czterech programach rządowych z zakresu pomocy społecznej resort podpisał sto sześćdziesiąt osiem umów z partnerami społecznymi, to jest z fundacjami, organizacjami pozarządowymi oraz gminami i powiatami. Jeśli chodzi o największe wydatki, są w tej działalności pozostałej, czyli związanej z dofinansowaniem PFRON oraz dwóch programów rządowych, FIO i Programu aktywizacji na rzecz osób starszych. Jeśli chodzi o PFRON, kwota 747.000 tys. zł w pierwszej kolejności została przeznaczona na dofinansowanie wynagrodzeń – 724.656 tys. zł oraz to, co mówiłem wcześniej, zrekompensowanie gminom 50% ubytku dochodów dla tych zakładów pracy chronionej i zakładów aktywności zawodowej, jeśli chodzi właśnie w ulgę podatku od nieruchomości – rolnego i leśnego oraz podatku od czynności cywilno-prawnych.

Jeśli chodzi o rezerwy, to jest jedna rezerwa w poz. 71, którą wcześniej rząd planował na tzw. świetliki. Interesowaliśmy się tym tematem zresztą w podkomisji a wiodącym

resortem nie był resort pracy i polityki społecznej tylko resort rozwoju regionalnego, ale po przeanalizowaniu i wysłuchaniu partnerów samorządowych wynikało, że nie jesteśmy jeszcze gotowi do zrealizowania tego projektu, stąd zmiana przeznaczenia tej rezerwy właśnie na rządowy Program Aktywizacji Osób Starszych – 20.000 tys. zł. Wykorzystano go w 98,4% poprzez podpisanie umów z czterystu trzydziestoma partnerami społecznymi. Mam nadzieję, że ten dwuletni program będzie również kontynuowany w szerszej formule.

I program, który jest znany już naszej Komisji, mianowicie Program Operacyjny Fundusz Inicjatyw Obywatelskich z kwotą 60.000 tys. zł. Tu nie możemy się uporać z tą starą kwestią, to jest rezerwa celowa, o którą trzeba aplikować, przenosić itd. i te wszystkie kwestie związane z logistyką finansów przedłużają trochę procedury. Gdyby to było od razu u ministra właściwego, byłoby może krócej i może ciut taniej. Niemniej jednak ważne, że tu była kwota 60.000 tys. zł. Tutaj też doszło w wyniku rozstrzygnięcia konkursowego do podpisania siedemset pięćdziesiąt umów z partnerami, z tego sto sześćdziesiąt osiem umów to są umowy dwuletnie, bo taką możliwość program przewiduje, co jest również ważne. Chciałbym tutaj zauważyć właśnie, że w tym resorcie (zdążyłem sobie zsumować szybciutko w pociągu) resort podpisał w tych czterech programach rządowych z zakresu pomocy społecznej, FIO i na rzecz osób starszych, tysiąc dwieście czterdzieści osiem umów a aplikowało prawie dwa tysiące siedemset podmiotów. Czyli krótko mówiąc trzeba „przejrzeć" te wszystkie wnioski. Mówię, oczywiście, w cudzysłowie „przejrzeć", trzeba wszystko dokładnie „przejrzeć", żeby wybrać te właściwe. I to jest duża praca. Co prawda, jeśli chodzi o FIO, to mamy instytucję wdrażającą, ale chcę zauważyć, wsłuchując się również w opinie części partnerów społecznych, że generalnie można tę całą operację ocenić pozytywnie.

Konkludując, wnoszę o pozytywne zaopiniowanie części 44 oraz tych rezerw celowych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa jeszcze chciałby włączyć się w dyskusję? Nie widzę. Zatem bardzo proszę, pani minister, pan dyrektor, proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w MPiPS Elżbieta Seredyn:

Tylko słowo podsumowujące. Chciałam podziękować pani przewodniczącej, ale także panu posłowi za taką wysoką ocenę i rekomendację. Oczywiście, Najwyższej Izbie Kontroli również. Chcę powiedzieć, wracając jeszcze do poprzedniej dyskusji *à propos* środków, które byłyby niezbędne na realizację ustawy o pomocy społecznej i innych działań w zakresie polityki społecznej, że pewnie można byłoby hipotetycznie snuć wywody, natomiast chcę zwrócić uwagę, że też jest wiele podmiotów, co tutaj pan poseł Tomaszewski pięknie podkreślił i wiele aktywności, które dzieją się na polu polityki społecznej i też realizacji m.in. ustawy o pomocy społecznej. Ale także aktywność wielka przy Funduszu Inicjatyw Obywatelskich. Dziękuję bardzo.

Dyrektor biura w MPiPS Piotr Śliwonik:

Szanowni państwo, panie przewodniczący. W zasadzie po wystąpieniu pana posła Tadeusza Tomaszewskiego, jeżeli chodzi o temat dochodów, to zostaje mi tylko zgodzić się z tym, co zostało już powiedziane i potwierdzić, że jeżeli chodzi o realizację dochodów w części 44 i niewykonanie tego planu, w zasadzie są dwie rzeczy. Po pierwsze – ministerstwo ze swojej natury nie nastawia się na osiąganie dochodów budżetowych, natomiast, jeżeli już te dochody są osiągane, to są one wynikiem zwrotów niewykorzystanych kwot w latach ubiegłych, na przykład w ramach programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich w zakresie programów, które są realizowane z pomocy społecznej bądź też zwrotów niewykorzystanych kwot dokonywanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Tak, że oszacowanie w sposób bardzo dokładny tego typu dochodów jest trudne, stąd też to niewykonanie, które tutaj wynosi bodajże chyba 22%, ale jest tak, jak mówię. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję bardzo. Była rekomendacja pozytywnej opinii do pkt 7 część budżetowa 44 – Zabezpieczenie społeczne i pkt 8 część budżetowa 83 – Rezerwy celowe w zakresie poz. 39. Czy jest sprzeciw? Jest, zatem poddaję pod ocenę.

Punkt 7, czyli część budżetowa 44 – Zabezpieczenie społeczne.

Kto jest za pozytywną opinią? (13). Dziękuję. Kto jest przeciwny? (2). Dziękuję. Nikt się nie wstrzymał. 13:2, a zatem pozytywnie opiniujemy.

I część budżetowa 83 – Rezerwy celowe w zakresie poz. 39.

Kto jest za pozytywną opinią? (13). Dziękuję. Kto przeciw? (2). Dziękuję. Nikt się nie wstrzymał. Czyli 13:2, tak jak poprzednio.

Szanowni państwo, Komisja powinna wskazać posła upoważnionego do reprezentowania Komisji na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych. Czyżby pani poseł Kochan chciała się zgłosić?

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Nie. Chciałam zgłosić kandydaturę najlepszego z możliwych przedstawiciela naszej Komisji przed Komisją Finansów Publicznych, pana przewodniczącego Sławomira Piechotę.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Czy są inne propozycje? Czy jest sprzeciw? Dziękuję. Będę reprezentował.

Szanowni państwo. Punkt 2. – zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w roku 2012 (druk 1462). Rozumiem, że pan dyrektor Szczerbiński, bardzo proszę. Rekomendacja jest pozytywna, panie dyrektorze.

Dyrektor departamentu NIK Jacek Szczerbiński:

Czyli nie zabierać państwu czasu?

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Nie, ale proszę powiedzieć, oczywiście, istotę tego sprawozdania. Proszę bardzo, panie dyrektorze.

Dyrektor departamentu NIK Jacek Szczerbiński:

Panie przewodniczący, państwo posłowie, szanowni państwo. Streszczając naprawdę w kilku zdaniach to, co chciałbym powiedzieć, mam wielką przyjemność zaprezentować państwu dzisiaj sprawozdanie z działalności Najwyższej Izby Kontroli za rok 2012.

Uchwalając plan pracy NIK na rok 2012, Kolegium przyjęło za główny priorytet w działaniach kontrolnych zapewnienie bieżącej i długookresowej stabilności finansowej państwa. Realizacji tego celu służą m.in. wszystkie nasze badania kontrolne, w tym badania finansowe i badania wykonania budżetu, które są naszym ustawowym zadaniem, które mieliśmy dzisiaj przyjemność państwu zaprezentować. NIK w 2012 r. zakończyła postępowanie kontrolne w ramach stu osiemdziesięciu dwóch kontroli planowych, dwustu dwudziestu pięciu kontroli doraźnych, którymi objęto ponad swa tysiące osiemset podmiotów. Z tych kontroli wynika, że w znacznej części obszarów oceniamy funkcjonowanie państwa pozytywnie, jednak w każdej skontrolowanej instytucji, praktycznie w każdej, znajdujemy jakieś nieprawidłowości, czasami poważniejsze, czasami mniej poważne, ale zawsze takie, nad którymi należy się pochylić.

Realizując obowiązek ustawowy NIK przeprowadziła kontrolę wykonania budżetu państwa i w minionym roku przedłożyła Wysokiemu Sejmowi analizę wykonania budżetu państwa oraz założeń polityki pieniężnej. Przewodniczącym stałych komisji sejmowych przedłożyliśmy prawie dziewięćdziesiąt informacji prezentujących oceny, uwagi i wnioski dotyczące wykonania części budżetowej przez ich dysponentów. Działalność kontrolna NIK w tych wszystkich aspektach została szczegółowo opisana w naszym sprawozdaniu i wierzę, że znajdzie się wielu chętnych, którzy zechcą z tymi naszymi opiniami o różnych obszarach funkcjonowania i aktywności państwa się zapoznać, będzie to na pewno możliwe.

Koncentrując się na działalności NIK w obszarze właściwości wysokiej Komisji, chciałbym, poza przedstawionymi dzisiaj informacjami o wynikach kontroli wykonania budżetu państwa, wymienić także te informacje z kontroli planowych, które przedłożyli-

śmy Wysokiemu Sejmowi w ubiegłym roku. Było to: funkcjonowanie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz ich współdziałanie z innymi instytucjami na rzecz powrotu dzieci do wychowania w rodzinie, realizacja Poakcesyjnego Programu Wspierania Obszarów Wiejskich z uwzględnieniem wykorzystania pożyczki Banku Światowego, do czego dziś nawiązywaliśmy, funkcjonowanie systemu Rolniczego Ubezpieczenia Emerytalno-Rentowego, organizacje i finansowanie turnusów rehabilitacyjnych, finansowanie i rozwój zawodowy pracowników publicznych służb zatrudnienia w województwie świętokrzyskim, działalność ochotniczych hufców pracy, gospodarowanie przez OHP publicznymi środkami w imieniu skarbu państwa w województwie lubelskim, działalność i finansowanie warsztatów terapii zajęciowej w województwie wielkopolskim, usługi w domach pomocy społecznej w województwie podkarpackim, aktywizacja zawodowa osób do 30. roku życia w województwie lubuskim. Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła ponadto szesnaście, najczęściej o lokalnym charakterze, kontroli doraźnych problematyki objętej działaniami administracji rządowej: praca, zabezpieczenie społeczne oraz rodzina.

Chciałbym powiedzieć parę zdań, korzystając z okazji, że mam tak szacowne grono słuchaczy, o kilku kontrolach planowych o zasięgu ogólnopolskim podjętych przez Departament Pracy – jak państwu przedstawiałem w ubiegłym roku, nowo powstały departament – których wyniki zostały przedłożone Wysokiemu Sejmowi w ostatnim czasie lub zostaną przekazane w najbliższych miesiącach. Ostatnio Najwyższa Izba Kontroli przedłożyła Sejmowi informację o wynikach kontroli organizacji orzecznictwa lekarskiego ZUS dla celów rentowych i orzekania o niepełnosprawności.

Z ustaleń kontroli wynika, że nie osiągnięto celów reformy ubezpieczeń społecznych z 1997 r., w wyniku której wyodrębniono te obydwa systemy. Ich rozdzielenie nie przyczyniło się do osiągnięcia głównego priorytetu, zwiększenia roli rehabilitacji leczniczej i zawodowej oraz zmiany funkcji świadczeń z kompensacyjnych na aktywizujący. W ZUS w niewielkim stopniu orzeka się o celowości przekwalifikowania zawodowego. W zbyt małym zakresie następuje przekwalifikowanie osób już otrzymujących rentę szkoleniową i orzeka o potrzebie rehabilitacji leczniczej, mimo iż powinna ona mieć priorytetowe znaczenie dla przywrócenia zdolności do pracy zarobkowej przed przyznaniem renty. Tymczasem renta socjalna jest naczelnym i najważniejszym narzędziem w orzekaniu. Pomimo że istnieją inne narzędzia, tak naprawdę, nie przywraca się osób, które utraciły czasowo lub trwale zdolności do wykonywania jakiejś pracy na tenże rynek pracy.

Natomiast w drugim systemie, w systemie orzekania o niepełnosprawności, niezadowalająca jest jakość orzekania, skutkująca znacznym odsetkiem orzeczeń uchylanych lub zmienianych w postępowaniu odwoławczym, mimo iż odmienna ocena stanu faktycznego następuje często na podstawie tych samych dokumentów, które były podstawą orzeczenia organu pierwszej instancji. W działalności orzeczniczej w znikomym stopniu korzysta się z zaplecza specjalistycznego. Wnioskodawcy sporadycznie kierowani są przed wydaniem orzeczenia na badanie specjalistyczne.

Ponieważ zadania wykonywane od 1997 r. w obu tych systemach orzecznictwa są podobne, NIK uznała za celowe podjęcie działań integrujących te systemy. Wnioskujemy o to w naszej informacji. Zdaniem NIK zmniejszy to zdecydowanie uciążliwość dla obywateli niepełnosprawnych lub obywateli, którzy utracili zdolność wykonywania pracy z powodów zdrowotnych, przechodzenia generalnie gehenny kilku instytucji, które orzekają dokładnie to samo czyli niezdolność do pracy i niepełnosprawność. Badani muszą przejść przez co najmniej dwie komisje a czasami i trzy różnego typu, przyznające również przywileje i uprawnienia wynikające z tytułu bądź niepełnosprawności, bądź niezdolności do pracy. To tyle o tej kontroli.

Pod koniec czerwca lub na początku lipca br. Najwyższa Izba Kontroli przedłoży Wysokiemu Sejmowi informację o wynikach kolejnych kontroli. Będzie to informacja, o której już dzisiaj wspominałem, na temat zadań dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowanych przez administrację publiczną, zatrudniania osób niepełnosprawnych w wybranych ministerstwach, urzędach centralnych i państwowych jednostkach organizacyjnych. Informacje te są już przygotowane, przedłożyliśmy je Ministrowi Pracy i Polityki Społecznej oraz pełnomocnikowi rządu do spraw osób niepełno-

sprawnych celem zajęcia stanowiska. Dziś ten termin nam mija, więc mamy nadzieję, że będziemy mogli opublikować lada dzień tę informację i przekazać ją Sejmowi.

W drugim półroczu br. w okresie od września do grudnia planujemy przedłożenie Wysokiemu Sejmowi kolejnych czterech informacji, na tematy: funkcjonowanie systemu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 czyli funkcjonowania tzw. ustawy żłobkowej, realizacji kontraktów socjalnych przez miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej, zatrudnienia socjalnego jako instrumentu działań na rzecz rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej oraz wzmocnienia aktywności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. I ostatnią, aktywizacji zawodowej i łagodzenia skutków bezrobocia osób powyżej 50. roku życia. Tyle z mojej strony.

Dziękuję panie przewodniczący, to tyle, co mogę powiedzieć o wykonywaniu naszych zadań.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję, panie dyrektorze. Te informacje redagowane w taki przejrzysty sposób i według pewnego jednolitego wzoru są dla nas bez wątpienia bardzo ważnym źródłem wiedzy o sprawach poddanych kontroli przez Izbę. I nawet, jeżeli nie do końca zgadzamy się z konkluzjami, to jest to bardzo ważny punkt wyjścia do debaty, i do podejmowania ewentualnych zmian.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w sprawie sprawozdania Najwyższej Izby Kontroli? Nie widzę. Rekomenduję pozytywne zaopiniowanie sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w roku 2012. Czy jest sprzeciw wobec takiej propozycji? Nie słyszę, zatem gratuluję, dziękuję.

Na tym wyczerpaliśmy porządek posiedzenia. Dziękuję wszystkim państwu, którzy wytrwaliście, za cierpliwość i obecność. Zamykam posiedzenie Komisji.